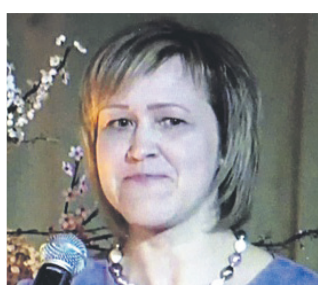

Ar mīlestību pret cilvēkiem un darbu

Neparasti un sirsnīgi – tā var teikt par Kuldīgas novada Goda balvas pasniegšanu 12 iedzīvotājiem, kas 4. maija vakarā notika tiešsaistē feisbukā.

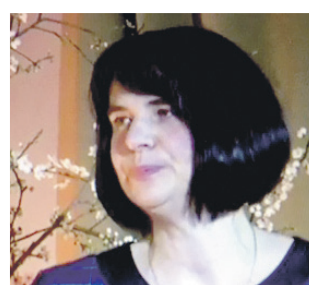
Solvita Bitte, V. Plūdoņa Kuldīgas vidusskolas virtuves vadītāja – par pašizlīdzīgu darbu, gatavojot brīvpusdienas ārkārtējā situācijā.

Ieva Nečiporuka, Kuldīgas novada sporta skolas volejbola trenere, Kuldīgas Centra vidusskolas skolotāja – par mērķtiecīgu un profesionālu darbu.

Ainars Bierands, Gudenieku saimniecības Akmeņkalni īpašnieks, novada domes deputāts – par darbu lauksaimniecības attīstībā.

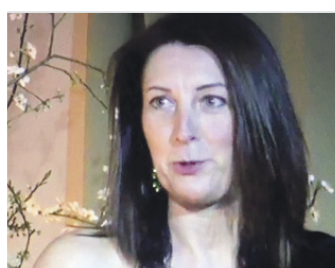
Natalja Gruzde, Kuldīgas slimnīcas iekšējo slimību nodaļas medicīnas māsa – par pašizlīdzīgu darbu veselības aprūpē.

Dace Šēle, Kuldīgas attīstības aģentūras vadītāja – par profesionālu darbu un personīgo iniciatīvu bērnu un jauniešu brīvā laika infrastruktūras izveidē.

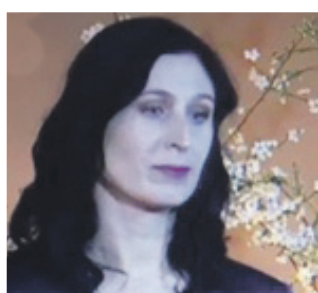
Rita Kūle, Vārmes pamatskolas bijusī skolotāja – par mūža ieguldījumu izglītībā.

Anda Šimane, Snēpeles saimniecības Nornieki īpašniece – par spilgtu un iedvesmojošu sniegumu lauku tūrismā.

Gunārs Gutlands, uzņēmējs, sporta veterāns – par mūža ieguldījumu motosportā un autosportā.

Līga Pavlovskā, Kuldīgas Centra vidusskolas vecākā pavāre – par pašizlīdzīgu darbu, gatavojot brīvpusdienas ārkārtējā situācijā.

Anita Klauberga, Kuldīgas Centra vidusskolas virtuves vadītāja – par pašizlīdzīgu darbu, sarūpējot brīvpusdienas ārkārtējā situācijā.

Lolita Grīnvalde, Latvijas Samariešu apvienības Kurzemes nodaļas vadītāja – par kvalitatīvu sociālo pakalpojumu novada senioriem.

Oto Brantevics, spēlfilmās *Dvēseļu putenis* galvenās lomas atveidotājs – par Latvijas vēstures izpratnes un patriotisma veicināšanu.

Virtuālus sveicienus viņiem sūtīja draugi, kolēģi un ģimenes locekļi, un vairāku apbalvoto acīs bija aizkustinājuma asaras. „Paldies par iespēju redzēt mīļos – mēs neesam kopā,” sacīja samariešu darba vadītāja Lolita Grīnvalde, kad viņu bija apsveikuši bērni. Īpašu aizkustinājumu, šķiet, radīja dēla Gata teiktais, ka bērnībā no skolas ik pa laikam viņš mammai nesis pateicības, bet laika gaitā aizmirstas to pateikt. Interesanti, ka daži sveicēji bija populāri ļaudis: ārsts Pēteris Kļava, autosportists Reinis Nitišs, pavārs Raimonds Zomers, volejbolists Jānis Šmēdiņš.

Ceremoniju vadīja aktieris Jurgis Spulenieks kopā ar domes priekšsēdi Ingu Bērziņu, pastāstot par katru un iztaujājot ar interesantiem jautājumiem, piemēram, medmāsai Nataljai Gruzdei jautājot, kas dod spēku nebūt ne vieglajā darbā (atbilde – stiprina mīlestība pret cilvēkiem, līdzjūtība), pavārei Līgai Pavlovskai – kas ir maģiskā sastāvdaļa, lai ēdiens iznāktu garšīgs (atbilde – mīlestība pret bērniem) utt. Savukārt Anda Šimane, atbildot par *Nornieku* strausu un kazu fermas un restorāna *Ar putniem* lielo popularitāti, sacīja, ka tas esot patiesums, jo darbs tiek darīts no sirds

un cilvēki prombraucot sakot: saņēmuši vairāk, nekā cerējuši. „Paldies visiem labiem cilvēkiem! Tie, kas mīl dzīvniekus un priecājas par citu darbu, ir labi cilvēki,” sacīja Anda. Savukārt uzņēmējs Gunārs Gutlands aicināja visus saglabāt Kuldīgu skaistu un mīlu.

Balvas pasniegšana bija paredzēta pērn 18. novembrī, taču pandēmijas dēļ tikties klātienē nevarēja. Muzikālu sveicienu bija sarūpējuši Andra Zvejniece, Amanda Gertnere, Viktors Ellers, Mārtiņš Burke-Burkevics un Toms Mikāls.

Daigas Bitinieces teksts un ekrānattēli

„Doņecka, Donbass, Luhanska ir ļoti bagātas vietas, bet piesārņotais ūdens Ukrainā nogalinās vairāk cilvēku nekā lodes. Mūsu darbs – palīdzēt to saprast,” saka risku pārvaldīšanas eksperts **Edmunds Āķītis**.

➔ 8. lpp.

Partiju pārstāvji – par izglītību pēc novadu reformas.

➔ 6.–7. lpp.

Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrs **Artūrs Toms Plešs** par aktuālāko.

➔ 10. lpp.

Kādi pārkāpumi Kuldīgas novada pašvaldības policijā.

➔ 5. lpp.

„Pie mammas vienmēr jutos drošībā, tur ir silta māja, ēdiens.” Ko tu vari pateikt par savu mammu?

➔ 3. lpp.

Kur un kāpēc vērts studēt? Trīs pieredzes – stāsta **Alise Ziverte, Kristīne Kalēja, Niks Samauskis**.

➔ 9. lpp.

Otrdien, 11. maijā:

- Terasēs vaļā!
- Kas jauns Snēpelē.
- Uzņēmēju ieteikumi partijām.
- Pilsētplānotāji par Kuldīgas attīstību.
- Mājdzīvnieku fotokonkurss beidzies.

REDZĒJUMS

Izglītības rezultāts – harmoniska personība

Jolanta Hercenberga

Šodienas numurā (6.–7. lpp.) profesionāli un deputātu kandidāti diskutē, kas pēc Skrundas, Alsungas un Kuldīgas novada apvienošanās mainīsies izglītībā. Arī man šķiet, ka nevajadzētu notikt nekam tādām, kas nebūtu noticis arī bez apvienošanās. Kāda iespēja pat var nāk klāt, izglītības kvalitāte un pulciņu daudzveidība pieaugt. Jau ierasts, ka šajā nozarē gadu desmitiem pārmaiņas ir nemitīgi. Un vienmēr ir piekritēji un oponenti kā jebkurā jautājumā, kas skar plašu sabiedrības daļu. Bet galā pie kopsaucēja nonākam.

„Lai vissvarīgākais uzdevums būtu ikvienam skolēnam iemācīt radīt sev prieku dzīvot un veidot attīstošu vērtību skalu.”

Vairāk par to, kā mainīsies skolu nosaukumi un izvietojums, mani uztrauc tas, kādas pārmaiņas notiek ar tiem, kuriem šī sistēma domāta, – ar skolēniem. Ar viņu emocionālo stāvokli. Žurnālistam ir tā priekšrocība, ka var iztaujāt un uzzināt daudzu cilvēku domas un izjūtas. Un sarunās ar jauniešiem pēdējā laikā vērojama ne visai iepriecinoša tendence: trūkst sapņu, uz kuriem gribas tiekties. Uz jautājumu, ko viņi plāno darīt pēc skolas, atbildē bieži skan: laiks rādīs. Neko nevarot saprast. Nekas īsti nevilinot. Esot apātija. Neko negriboties darīt.

Bēdīgi. Tas liecina, ka skolu

beidz tādas personības, kurām trūkst motivācijas meklēt un rast prieku. Viss tiek norakstīts uz apstākļiem, šobrīd uz vīrusu. Tas, protams, ir nogurdinājis mūs visus, tomēr neticu, ka pēc tam, kad šī sērga mitēties, visiem pēkšņi iedegsies acis un būs laime pilnībā. Neticu, ka vīruss ir vienīgais iemesls.

Tas gan neattiecas tikai uz jauniešiem. Arī pašnāvību skaits, kas ir viens no sabiedrības emocionālās labsajūtas rādītājiem, Latvijā ir augsts. Salīdzinot ar laiku pirms šiem septiņiem gadiem, šis rādītājs mūsu valstī, par laimi, kritās: 2015. gadā – 386 cilvēki, 2016. gadā – 364, pēdējos divos gados skaits ir starp diviem un trim simtiem. Tomēr tas ir teju katru dienu pa vienam cilvēkam... Tas nu nekādi neliecina par labu psihisko stāvokli sabiedrībā.

Tādēļ ļoti gribētos, lai izglītībā prioritāte būtu uzdevums ikvienam skolēnam iemācīt radīt sev prieku dzīvot un veidot attīstošu vērtību skalu. Ja jautātu man, es ieteiktu katru dienu vienu psiholoģijas stundu, vienu sporta, pārējās – pēc patīkšanas. Kas var būt svarīgāk, kā saprast pašam sevi un arī citus? Lai cik lielā vai mazā skolā bērns mācītos, lai cik tālu no mājām tā atrastos, būtiski ir tajā dot vienu no noderīgākajām prasmēm – justies labi, dzīvot saskaņā ar sevi un citiem.

Kā saka Pasaules Veselības organizācija, sabiedrības psihiskā veselība ir tāds labklājības stāvoklis, ka cilvēks var likt lietā savas spējas, tiek galā ar stresu, strādā auglīgi un dod savu ieguldījumu citiem.

TRĪS PAR VIENU

Kas jauns lauksaimniecībā?

CER UZ SILTU PAVASARI UN MĀCĀS

1. Daiga Mellere, Latvijas Lauku konsultāciju un izglītības centra Kuldīgas biroja vadītāja:

– Lauksaimnieki gaida pavasari. Pēc kalendāra tas jau gan sācies, bet vēl ir diezgan vēss. Tomēr darbi rit. Sēja tūlīt būs beigusies, daudzi stāda kartupeļus – gan lielle zemnieki, gan mazo saimniecību īpašnieki, gan mazdārziņu kopēji. Maija svētkos parasti svinēja apsējības, bet

šopavasars zeme ir auksta, taču lauksaimnieki nekad nesūdzas un pielāgojas apstākļiem.

Šogad mums jaunums: ievērojami pieaug bioloģisko zemnieku skaits. Piesakās arī pieredzējušie, bet visvairāk – gados jaunie. Bioloģiskajiem zemniekiem notiek mācības, un no 120 dalībniekiem tikai daži ir cilvēki gados, pārējie – jaunieši. Tas ļoti priecē.

Aktīvi notiek arī pieteikšanās platību maksājumiem – tas

jāizdara līdz 25. maijam un tikai elektroniski. Problēmu nav, jo klātienē konsultāciju ierobežojumi veicinājuši to, ka visi iemācījušies dokumentus nokārtot attālināti.

Turpinām mācīties tiešraidēs, un dalībnieku skaits ir lielāks, jo piedalās teju no visas Latvijas. Tomēr ceram, ka vasarā vismaz mācību praktiskā daļa būs iespējama uz lauka.

ĪPAŠI BIOLOĢISKAJEM

2. Dagnija Muceniece, Zemkopības ministrijas preses un sabiedrisko attiecību nodaļas vadītāja:

– Šajā un arī nākamajā gadā īpašs ir atbalsts bioloģiskajai lauksaimniecībai. Diviem gadiem atvēlēti 70 miljoni eiro, lai šī lauksaimniecība dotu ieguldījumu vairāku stratēģisko mērķu izpildē – vidrūpē, klimata pārmaiņu mazināšanā un veselīgas pārtikas nodrošināšanā. Atkal var pieteikt jaunas bioloģiskās platības – tāda iespēja

nav bijusi trīs gadus. Plānots, ka pārejas periodā šāda platība pieaugs līdz 305 000 ha (pašlaik 260 000 ha). Bioloģiskajiem lauksaimniekiem lauku attīstības agrovides kopējais finansējums ir 155 miljoni eiro, tostarp tuvu 100 miljoniem, ja audzē labību, tehniskās kultūras, dārzeņus un ilggadīgos stādījumus. Pārējais – maksājumiem par dzīvniekiem, īpaši bioloģiskajai piena lopkopībai. Turklāt plānots atbalstīt tos, kuri bioloģiskās metodes izmantos kaut daļā

saimniecības.

Īpašs ir atbalsts bioloģiskajiem biškopjiem, kuriem ir vismaz 20 saimju. Šogad ir iespēja veidot buferjoslas starp bioloģiski un konvencionāli apsaimniekotajiem laukiem, tā mazinot risku un ietekmi no konvencionālajām platībām.

Arī pēc 2023. gada bioloģiskajai lauksaimniecībai būs atbalsts, novirzot tai vairāk nekā 20% no lauku attīstības finansējuma.

GAIDĪŠANAS LAIKS

3. Alvis Elksnis, Kurmāles zemnieku saimniecības *Smilškalni* īpašnieks:

– Dārzos ir tāds gaidīšanas laiks, jo aukstums ieildzis. Taču tas dod cerības, ka vēlāk nebūs salnu. Skats uz ogulājiem un auglīkokiem ir diezgan labs. Pumpuri piebrieduši un gaida siltumu, kad varēs plaukt un viss sāks ziedēt. Mitrums ir pietiekams, bet dārzkopjiem jāreķinās

ar to, ka līdz ar siltumu viss notiks vienlaikus: būs ātri jāreaģē, jācīnās pret slimībām un kaitēkļiem un jāsteidz citi darbi. Pašreiz tāds mierīgs brīdis, kad var padomāt jaunas ieceres.

Mūsu saimniecību pandēmija ietekmējusi vienīgi produkcijas realizācijā. Jau pagājušajā gadā pamanījām, ka cilvēki, mazinoties sabiedriskajiem pasākumiem, vairāk pievēršas savām mājām

un dārzam. Ļoti daudzi pērk stādus. Savukārt mums mīnuss tas, ka mazinājusies iespēja iztirgot saražoto vīnu. Iepriekš visvairāk pārdevām tirdziņos. Liels noiets ir veikalos Kuldīgā un citās pilsētās, bet pēc piederības zinām, ka cilvēkiem patīk tirdziņi, sarunas ar ražotāju, iespēja degustēt un izvēlēties konkrētu šķirni.

Daina Tafelberga

FOTOKOMENTĀRS

Kuldīgas novada muzejs izdomājis tiešām labu veidu, kā šogad svinēt 4. maiju, ļaujot izlasīt dažādu cilvēku domas par šo svētku dienu. Bet Jānis no Bauskas saskatījis vēl vienu iespēju, kā izmantot šos standus: šī varētu būt vieta, kur pie katra kā tribīnes stāv deputāta kandidāts, aģitējot par sevi. Un vēlētāji viņos smuki noklausās no lejas.

Aculiecinieka foto

MANUPRĀT

Neaizmirst veltīt siltus vārdus

Svētdien svinēsim Mātes dienu. Agrāk par godu šai dienai notika dažādi pasākumi, bet nu daudziem jau otro gadu jāiztiek arī bez siltiem apskāvieniem un bučām mīļākajam un tuvākajam cilvēkam – mammai. Arī kovidā laikā mūsu mammas, vecmāmiņas, krustmātes ir pelnījušas, ka veltām viņām siltus vārdus vai dāvajam ziedus. Izrādās, ka pir mo reizi Mātes diena maija otrajā svētdienā svinēta 1908. ga-

dā Amerikā, kad svētdienas skolas skolotāja Anna Rīsa Džārvisa no Rietumvirdžīnijas, godinot savu mammu, sarīkojusi dievkalpojumu baznīcā. Taču dažādās pasaules valstīs Mātes dienu svin dažādos datumos, un pārsvarā tā ir svētku diena. Arī Latvijā tā kļuvusi par ikgadēju svētku dienu, un mēs to svinam kopš 1992. gada. Izņēmums nav arī šis pavasaris. Tāpēc piezvani mammai!

Inta Jansone

RUNĀ SPECIĀLISTS

Tiem, kam vajadzīgs darbs

Sandra Krinkele,
Nodarbinātības valsts
aģentūras (NVA)
Kuldīgas filiāles vadītāja

Reģistrētajiem bezdarbniekiem un darba meklētājiem ir pieejami visi NVA pakalpojumi: karjeras konsultācijas, palīdzība darba meklēšanā, neformālās izglītības programmas, profesionālā apmācība, atbalsts komercdarbības vai pašnodarbinātības sākšanai, mobilitātes atbalsts, ja darbs atrasts attālāk no dzīvesvietas, ir arī iespēja strādāt subsidētajās darbavietās, algotie pagaidu sabiedriskie darbi pašvaldībās u.c.

Taču pagājušais gads un šīgada sākums daudzu pakalpojumu saņemšanā ieviesis korekcijas, jo Covid-19 pandēmijas un ārkārtējās situācijas apstākļos vairāki pakalpojumi tika pielāgoti attālinātai saņemšanai, tostarp bezdarbnieka statusa iegūšana tiešsaistē, karjeras konsultācijas u.c. Līdz 31. maijam klientiem konsultācijas notiek telefoniski. Noteiktajā laikā klātienē, ievērojot drošību, jāierodas tikai tad, ja saruna pa telefonu nav iespējama. Iesniegumi par bezdarbnieka vai darba meklētāja statusa piešķiršanu tiek pieņemti tikai attālināti.

Meklējot darbu, aicinām izmantot aģentūras CV un vakanču portālu – vienu no plašākajām šādu datu bāzēm. NVA jau pagājušajā gadā būtiski paplašināja iespējas mācīties tiešsaistē, piedāvājot bezmaksas kursus attālinātās izglītības platformās *Coursera*, *LU Open Minded* un *Elements of AI*.

Beigusies darba devēju pieteikšanās *Nodarbinātības pasākumam vasaras brīvlaikā personām, kuras iegūst izglītību vispārējās, speciālās vai profesionālās izglītības iestādēs*. Tā paredz skolēniem (no 15 līdz 20 gadiem) īslaicīgu darbu vasaras brīvlaikā valsts līdzfinansētās darba vietās, nodrošinot iespēju iegūt darba prasmes un pieredzi. Kuldīgas filiālē pieteikušies 36 darba devēji, kuri plāno iesaistīt 183 skolēnus.

Arī šogad tiks rīkota akcija *Sezonas darbi* – aicinām darba devējus sezonas darba piedāvājumus reģistrēt aģentūras CV un vakanču portālā vai tuvākajā filiālē. Tās tiek operatīvi publicētas mūsu mājaslapā un ik dienu aktualizētas sadaļā *Sezonas darbi*. Darba meklētāji tur var ērti un ātri iegūt informāciju par vakancēm un piemeklēt sev vispiemērotāko. Gan darba devēju, gan darba meklētāju dalība ir bez maksas.

Aicinām darba devējus pieteikties Eiropas Sociālā fonda projektā *Subsidētās darbavietas bezdarbniekiem*. Tā ir iespēja atrast uzņēmumam vajadzīgos darbiniekus, nodarbinot NVA reģistrētos cilvēkus.

Ir programma *Pasākumi noteiktām personu grupām*. Izveidojot subsidēto vietu reģistrētam bezdarbniekam, darba devējs saņem dotāciju strādājošā un viņa darba vadītāja atalgojumam, noteiktos gadījumos arī valsts sociālās apdrošināšanas obligātajām iemaksām no bezdarbnieka algas dotācijas daļas. Ja subsidētā vieta izveidota cilvēkam ar invaliditāti, darba devējs var saņemt vienreizēju dotāciju darbavietas pielāgošanai.

Algu subsīdiju atbalsta pasākumā nodarbināšanas ilgums ir seši mēneši, kuru laikā NVA sniedz darba devējam finansiālu atbalstu: dotāciju strādājošā algai (50% no mēneša algas), nepārsniedzot minimālo algu proporcionāli nostrādātajām dienām, un izmaksas individuālo aizsardzības līdzekļu iegādei, lai mazinātu pandēmijas risku, bet ne vairāk par 50 eiro cilvēkam, ja dalība sākta līdz 30. jūnijam.

AKTUĀLAIS JAUTĀJUMS

Kā jūs raksturotu savu mamma? Kā svinēsiet Mātes dienu?

Guntars Lindbergs, automehāniķis:
– Manā bērnībā tādas dienas nebija. Visi svinēja 8. martu. Mana mamma ir *turbīna*. Viņai patīk tamborēt, adīt, dzejoļus rakstīt. Katru gadu audzē tomātus un ņemas pa dārzeņiem. Viņai vienmēr izaug ļoti lieli ķirbji – viņai noteikti ir zaļie īkšķīši. Šogad stādīšanai vēl par aukstu, bet drīz jau palikšot siltāk. Māmiņdienā apsveikšu – dāvināšu puķes.

Linda Miļa, horeogrāfe:
– Manai mammai raksturīga pacietība, rūpība, mīlums un gādīgums, viņa vienmēr atbalsta. Visas mammas jau ir rūpīgas. Pie mammas vienmēr jutos drošībā, tur ir silta māja, ēdiens. Var teikt, ka esmu mammas kopija. Audzinot savu dēlu, saskatu līdzības ar to, kā mamma audzināja mani. Dēliņš mani parasti apsveic. Reiz bērnudārzā bija uzzīmējis manu portretu, audzinātāja jautāja, kas mammai uz galvas, un viņš atbildēja: mammas frizūra. Tas bija mīli. Savu mamma noteikti sveikšu ar puķēm un kaut ko garšīgu. Viņai patīk gardas lietas, man pašai arī – viss, kas garšīgs un smaržīgs.

Jānis Linde, kuldīdznieks:
– Mana mamma ir vislabākā, viņa ir sirsnīga. Tētis bija stingrs, bet mamma – mīla. Viņai visam ir sava pieeja – vienmēr ļoti sirsnīga pret visiem. Pats esmu nedaudz kautrīgs, un tas man no mammas. Māmiņdienā vienmēr aiznesu puķes un konfektes. Mammai patīk mārīņrozēs, bet viņa jau piecājas par visu, ko uzdāvinu.

Dzintra Filippova, pensionāre:
– Manos gados Māmiņdienai vairs nav tik lielas nozīmes. Bērni jau apsveic, mazbērni vienmēr uzzīmē kartiņas. Vienmēr prieks, ka piezvina, atceras. Vatsapā bučas sūta arī ikdienā. Manā bērnībā vairāk svinēja Sieviešu dienu. Mamma bija stingra, un tas man ne visai patika, jo es nebiju ļoti paklausīga. Kad izdarīju nedarbus, viņa knieba man ausī – to vēl tagad atceros. Pērienu gan mūžā neesmu dabūjusi. Savam dēlam arī vienreiz ausī iekniebu, bet tas tikai vienreiz tā sanāca.

Rihards Jakovels, Valmieras teātra aktieris:
– Mana mamma ir ļoti rūpīga un gādīga. Viņai ļoti patīk neierastas dāvanas – interesantas un oriģinālas, piemēram, galda dekorī. Šogad arī braukšu ciemos, par dāvanu vēl jāpadomā.

Alise Linde, finanšu analītiķe:
– Mamma ir gādīga, sirsnīga, inteliģenta, cep garšīgas kotletes un mīl bērnus. Viņa man ļoti agri iemācīja lasīt, daudz pirkā grāmatas, ko kopā skatījāmies. Dēliņam jau arī esmu nopirkusi un mācāmies burtus. Mammai ļoti patīk, kad uzdāvinām fotoalbumus ar kopīgām bildēm, bērnībā dāvināju zīmējumus. Viņa tos visus, protams, ir saglabājusi atsevišķā mapē.

Elisa Rudzīte, Lauras Vilertes foto

LASĪTĀJS VAICĀ

Tirdzniecības atļauju drīkst saņemt ikviens

Kāds vīrietis no Kuldīgas jautā, kādēļ svētkos uz ielām tirgojas daudzi no citurienes atbraukušie, bet vietējie amatnieki par tirgošanās iespēju netiek informēti, un viņiem tāda arī netiek piedāvāta.

Uzņēmuma *Kuldīgas komunālie pakalpojumi* tirdzniecības vietu organizatore Dace Grehova skaidro, ka līdz ar epidemioloģisko situāciju tirgu rīkot nedrīkst, tādēļ tirgoties nevienam netiek aicināts. Bet ielu tirdzniecības atļauju ikviens varot saņemt pēc paša iniciatīvas.

„Kad notiek svētku tirgi, mēs tos izsludinām publiski – sociālajos tīklos aicinām piedalīties. Bet kovida dēļ tos nedrīkst rīkot, tādēļ no mums informācijas nav,” stāsta D. Grehova. „Kas attiecas uz ielu tirdzniecību, salīdzinot ar iepriekšējiem gadiem, nekas nav mainījies. Atļauju var dabūt jebkurš, arī no citurienes atbraukušais – tāpat kā ikviens mūsējais, kurš ikdienā tirgojas ar puķēm, saldējumu, kafiju, tomātiem, zeķēm vai jebko citu. Ja viņš tādu paņēmis svētku laikam, tad tajā arī tirgojas.

Iesniegumu tirdzniecības atļaujai var aizpildīt pie mums vai arī attālināti. Nevienam to neliedzam. Kārtību nosaka pašvaldības saistošie noteikumi. Daudzi atļauju izņem ļoti agri – jau janvārī aizpilda iesniegumu uz visu gadu, konkrēti norādot, kuros datumos tirgosies. Sekojam līdzi situācijai valstī – noteikumi mainās, un tiem arī pielāgojamies. Pašlaik vienuviet nedrīkst būt vairāk par 20 tirgotājiem.”

Jolanta Hercenberga

Dūmu detektori – tas ir nopietni

Vai un kā tiek kontrolēts, vai katrā mājvietā ir ierīkots dūmu detektors, interesējas laikraksta lasītājs.

„Kopš pērnā gada dūmu detektoram obligāti jābūt visos mājokļos. Ir pagājis vairāk nekā gads. Vai tiešām visur tie ir? Arī visos pašvaldības dzīvokļos? Ir dzirdēts, ka īrnieki ne vienmēr ielaiž meistarus, kuri atbraukuši tos ierīkot. Ko tad, ja apsaimniekotāja darbinieki dzīvoklī iekšā netiek? Kurš pēc likuma ir atbildīgs: īpašnieks (pašvaldība) vai tā pārstāvis? Kā likuma izpildi kontrolē Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienests (VUGD)? Vai inspektoriem ir tiesības ieiet dzīvoklī, ja īpašnieks vai īrnieks atsaka?”

Par pašvaldības dzīvokļiem atbild SIA *Kuldīgas komunālie pakalpojumi*. Īpašumu apsaimniekošanas daļas vadītāja Ita Bērziņa stāsta, ka lielākajā daļā dūmu detektori jau ir. Viņa neslēpj, ka ir arī tādi dzīvokļi, kuru īrnieki meistarus neielaiž, un apsaim-

niekotājam nav tiesību ieiet ar varu. Ja netiek ielaisti vienreiz, darbinieki iet atkal un atkal.

Esot dažādi veidi, kā likumam nepaklausīgajiem īrniekiem likt saprast, ka jāsadarbojas, piemēram, ja tuvojas īres līguma pagarināšana, tas netiek darīts, līdz detektoru ierīkotajus īrnieks nav ielaidis. I. Bērziņa atbild, ka par likuma ievērošanu atbildīgs dzīvokļa īpašnieks, nevis apsaimniekotājs.

Pašvaldība ir apstiprinājusi noteikumus, kā tā sedz izdevumus par detektoru iegādi un ierīkošanu. Vienreizēja atlīdzība paredzēta daudz bērnu, trūcīgām un maznodrošinātām ģimenēm, kas deklarētas novadā.

Savukārt VUGD skaidro: ja starp ēkas īpašnieku un īrnieku noslēgts līgums, jāskatās, kas pēc tā par ugunsdrošību atbild, pamatojoties uz Ugunsdrošības un ugunsdzēsības likuma 9. pantu. Pēc šī likuma prasi-

bām VUGD inspektori rīko plānotas un neplānotas pārbaudes. Tad šajā objektā par ugunsdrošību atbildīgais tiek informēts par pārkāpumiem, pārbaudes aktā norādot novēršanas termiņu. Ja tas netiek izdarīts, inspektors var noteikt maksāt piespiedu naudu. Ja atbildīgais neļauj objektu pārbaudīt, lai gan pēc likuma tas ir šī cilvēka pienākums, inspektors var izteikt brīdinājumu vai noteikt naudas sodu par likumīgo prasību nepildīšanu. Inspektoram nav tiesību īpašumā iekļūt, ja atbildīgā persona to neatļauj.

Jebkurā teritorijā vai telpā drīkst iekļūt ugunsgrēka dzēšanas un glābšanas darbu vadītājs, lai novērstu ugunsgrēku un ar to saistītus bīstamus faktorus, kas apdraud cilvēkus, materiālās vērtības un vidi, vai lai likvidētu šķēršļus, kas dzēšanai un glābšanai traucē.

Alberts Dinters

Alsunga vairs nav drošais novads

Arī Alsunga vairs neietilpst drošo novadu sarakstā. Līdz ar to visos trijos mūsu novados skolēni mācās tikai attālināti.

Informācija portālā *Data.gov.lv* liecina, ka no 1. līdz 5. maijam Kuldīgas, Skrundas un Alsungas novadā kopā ar Covid-19 saslimuši vēl 17 cilvēki: Kuldīgā – desmit, Skrundā – septiņi. Alsungā skaits kopš 1. maija nav mainījies – 18. Vēl

30. aprīlī tur kopš pandēmijas sākuma bija reģistrēti 16 slimnieku, bet skaits pieauga tieši maija pirmajā dienā.

No pandēmijas sākuma līdz 5. maijam Kuldīgas novadā reģistrēti 822 saslimušie, Skrundas – 142, bet Alsungas – 18. Bet 14 dienu kumulatīvā saslimšana bija attiecīgi 52, 50 un no viena līdz pieciem gadījumiem.

Alberts Dinters

Zemessargi mācīsies un slēgs ceļu

8., 9. un 13. maijā militārajā poligonā *Mežaine* notiks kārtējās Zemessardzes mācības, kuru laikā drošības dēļ ceļa posms tiks slēgts.

Raņķu pagastā būs dzirdami šāvieni trokšņi. Tiks slēgts posms no poligonam pieguļošā ceļa Līdumnieki–Rudbārži: 8. maijā no 10.00 līdz 19.00, 9. maijā no 9.00 līdz 16.00, 13. maijā no 5.30 līdz 9.00.

Mācības paredzētas arī Kurmāles pagasta Upīškalnā

8., 9., 12. un 13. maijā, kā arī no 17. līdz 21. maijam, 27. un 29. maijā. Tiks izmantota munīcija un sprādzienu imitācijas līdzekļi, kas rada troksni un dūmus.

4. Kurzemes brigādes vienības mācības turpinās, katram uzdevumam pielāgojot drošības noteikumus. Nacionālie bruņotie spēki aicina iedzīvotājus pret Zemessardzes darbību izturēties ar sapratni.

Alberts Dinters

Pasts aicina saņemt sūtījumus

8. maijā visas *Latvijas Pasta* (LP) nodaļas strādās pēc pirmdienas grafika, un klienti tiek mudināti izņemt tur uzkrātos sūtījumus.

Šajā dienā daudz darbinieku izsniegs sūtījumus, un klienti aicināti pārējiem pakalpojumiem,

cik iespējams, izmantot citas darbdiēnas. Ienākošās pakas atsevišķās nodaļās pārsniedzot pat Ziemassvētku perioda skaitu – neizņemtas uzkrājas, kavējot citu sūtījumu apstrādi un ātru izsniegšanu, informē LP.

ZIŅO VALSTS POLICIJA

Iereibis laivā ar bērnu un emocionālā vardarbība

Sagatavoja Valsts policijas Kurzemes reģiona pārvaldes vecākā speciāliste Madara Šeršņova.

No 29. aprīļa līdz 5. maijam Kuldīgas iecirknī sākti septiņi administratīvā pārkāpuma procesi. Trīs gadījumos saņemts izsaukums uz ģimenes konfliktu. Viena sieviete vēlējusies, lai policija pieņem lēmumu par varmākas nošķiršanu. Otrā gadījumā noskaidrots, ka sieviete policiju izsaukusi nepatiesi, tāpēc ir sākti administratīvā pārkāpuma process. Trešajā gadījumā process sākts par emocionālu vardarbību pret bērniem – vīrietis strīda laikā necenzēti lamājies sievietes mazo bērnu klātbūtnē, līdz ar to kaitēts viņu emocionālajai attīstībai.

1. maijā VP atklājusi, ka upē Rumbas pagastā laivā atrodas vīrietis reibumā. Pārbaudot alkoholu, konstatēta 0,91 promile.

Turklāt viņa mazais bērns tur atradies bez glābšanas vestes. Sākti administratīvā pārkāpuma procesi.

Šajā periodā reģistrēti 11 ceļu satiksmes negadījumi bez cietušajiem. 29. aprīlī Padurē vīrietis ar transportlīdzekli, kam ir piekabe, sāka kustību, nepārliecinoties par drošību, aizķēra augstsprieguma vadus, tos noraujot. 1. maijā cits autovadītājs pa Kuldīgas apvedceļu brauca, neizvēloties drošu distanci, un notika sadursme ar priekšā braucošo.

Piecos gadījumos, galvenokārt tumšajā laikā, notikusi sadursme ar meža dzīvnieku. 2. maijā Skrundā, Liepājas ielā, pieķerts vīrietis, kurš ar divriteni brauca 1,49 promiļu reibumā.

2020. gads veikala skatlogos

Fotokluba *Divas upes* izstāde 2020 Liepājas ielā 1 apskatāma līdz 22. maijam. Fotogrāfiju dažādie stili ļauj atcerēties brīžus pirms pandēmijas.

Kuldīgas fotoklubs *Divas upes* ēkas skatlogos Liepājas ielā 1 piedāvā aplūkot dokumentālo fotoizstādi *2020, kas atspoguļo laiku pirms un pēc pandēmijas*.

Fotogrāfiju autori Artis Gustovskis, Dagnija Grundberga, Indars Vētrājs, Inese Rudzika, Inga Vīksna, Jānis Krasts, Kristaps Jansons, Laura Vilerte, Oļģerts Visvaldis Grūbe, Sandris Kuzmickis un Solvita Baltaiskalna parāda savu redzējumu par šo laiku.

Kluba dalībniece Laura Vilerte komentē: „Šādu izstādi mēģinām veidot katru gadu, parasti Mākslas namā. Lai kāds būtu

bijis iepriekšējais gads, izlēmām darbus apkopot. Kopā izvērtējām labākos. Fotogrāfijas izlikta skatlogos, jo muzejos un izstāžu zālēs tagad nav iespējas apskatīt. Tika izlemts, ka Liepājas ielā tās redzēs vairāk cilvēku. Citiem īsti nebija, ko piedāvāt, – ierobežojumu dēļ pagājušais gads nebija tas ražotājs. Nenotika plenēri un citi radoši pasākumi. Parasti tikāmies un darījām kopā, bet pagājušais gads tāds nosēdēts.

Darbi ir dažādi, var teikt, eksperimentāli. Tos vislabāk apskatīt, jo grūti aprakstīt – pandēmijas gads ļāva izpausties citādāk. Ierāmē-

„Šī izstāde ir kā atgādinājums, ka šeit mēs esam un fotogrāfija nav nekur pazudusi.”

jām paši. Kam trūka laika, tiem palīdzējām. Nomazgājām logus, lai fotogrāfijas var izlikt apskatei.”

Jānis Siliņš
Jēkaba Aleksandra
Krūmiņa foto

Arī Kuldīgā – Europe Direct centrs

1. maijā visā Eiropā darbu sāka vairāk nekā 420 informatīvā dienesta *Europe Direct* centri, tai skaitā Kuldīgā.

Latvijā vēl tie darbojas Gulbenē ar filiālēm Madonā un Alūksnē, Rēzeknē, Ventspilī, Jelgavā, Jēkabpilī, Cēsīs, Valmierā. Daļa bijusi atvērta jau daudzus gadus, bet daļa ir jaunpienācēji. Centru darbība plānota līdz 2025. gadam.

Europe Direct Kuldīgas centra vadītāja Maija Jankovska stāsta: „Vairums iedzīvotāju apzinās dažādos labumus, ko gūstam no dalības Eiropas Savienībā. Vienlaikus joprojām daudziem šķiet, ka Eiropa ir kaut kur tālu prom Briselē vai Strasbūrā. Ar šī centra darbību vēlamies stiprināt cilvēkos apziņu, ka esam Eiropas

Savienības (ES) pilsoņi, ka tā ir arī mūsu Eiropa. Turklāt, lai gan atrodamies Kuldīgā, darbosimies arī citviet Kurzemē.”

Centrs atradīsies Liepājas ielā 8–8, bet pagaidām darbība notiek attālināti. Sazināties var e-pastā europedirect@kurzemesnvo.lv vai pa tālr. 26516115. Jaunumus var uzzināt feisbuka lapā *Europe Direct Kuldīga*.

Centru uzdevums ir iedzīvotājiem sniegt savlaicīgu un objektīvu informāciju par Eiropā svarīgāko, rosināt diskusijas par tās nākotni. Tie palīdzēs skaidrot, kādi resursi un atbalsts pieejams visdažādākajām sabiedrības grupām, kā Eiropa kopā pārvar Covid-19 pandēmiju, kā ekonomiskā attīstība tiek veicināta ar programmu *Next Generation*

EU, kā notiek pāreja uz zaļāku un digitālu vidi, lai sasniegtu klimata neitralitātes mērķus.

Paredzams, ka centri izmantos visdažādākās informēšanas iespējas: plašsaziņas līdzekļus, sociālos medijus, klātienes un hibrīda pasākumus vai tiešsaisti, darbnīcas, diskusijas u.c. Iedzīvotāji tiks iesaistīti pasākumos, dialogos, klātienes un neklātienes tikšanās reizēs, pievēršot uzmanību iniciatīvās *Konference par Eiropas nākotni* iespējām. Medijiem, organizācijām un viedokļu līderiem tiks sniegta informācija par ES politiku un prioritātēm, rīkotas kopīgas aktivitātes, veicināta sadarbība ar izglītības iestādēm, ar citiem ES tīkliem.

Daiga Bitīniece

Naudas izšķērdēšana pašvaldības policijā

Martā daudzus kuldīdzniekus nepatīkami pārsteidza sociālajos medijos izplatīta ziņa: pār Kuldīgas novada pašvaldības policiju krit aizdomu ēna, ka budžeta nauda lietota nelikumīgi. Vai tā tiešām bija? Pašvaldības audits atklājis, ka aizdomas lielā mērā tiešām apstiprinājušās.

Partijas *Nacionālā apvienība* Kuldīgas nodaļas ieraksts feisbukā vēstīja, ka ar priekšnieka ziņu policija iepirkusi septiņus sieviešu apavu pārus, vienas sporta botas, firmas *Bugatti* vīriešu mokasīnus un mednieku zābakus. Vēl nauda tērēta medību apģērbam diviem cilvēkiem, pirktas zeķes un termokrekli. Radušās aizdomas arī par darba transporta izmantošanu privātām vajadzībām.

Skandāls sacēlās ne pa jokam, pilsētā klīda dažādas runas, pašvaldībā tika ierosināts audits policijā. *Kurzemnieks* nolēma sagaidīt tā rezultātus.

„Izstrādāti jauni normatīvie akti, lai nākotnē no pārkāpumiem formas tērpu, ekipējuma un transporta izmantošanā izvairītos.”

Kuldīgas novada pašvaldības policijas priekšnieks Kaspars Šabāns kopā ar Valsts vides dienesta galveno inspektoru Jāni Sprugevicu reidā Ventā. K.Šabānam mugurā mednieku tērps, par kura iegādi bija aizdomas un ko policija lieto, pārbaudot makšķerniekus. Taču audits apliecināja, ka ar šī apģērba izmantošanu viss ir likumīgi.

Korupcijas novēršanas un apkarošanas birojs (KNAB) apliecina:

anonīmā iesniegumā saņemta informācija, ka, iespējams, nav ievēroti ierobežojumi un aizliegumi, kas noteikti likumā *Par interešu konflikta novēršanu valsts amatpersonu darbībā*, un ka Kuldīgas novada pašvaldības policijas darbinieki to varētu būt paveikuši, izmantojot dienesta transportu. Kamēr izvērtēšana nav beigusies, plašāku informāciju KNAB nesniedz.

KĀ VISS SĀKĀS

Kuldīgas novada domes deputāte Kristīna Ansonē (Nacionālā apvienība) stāsta: interese radusies pēc tam, kad viņa no iedzīvotājiem saņēmusi sūdzības, ka policijas darbinieki dienesta auto izmantojot privātām vajadzībām: braucot uz mājām, dažu reizi pie stūres esot redzēti ļaudis, kuri policijā nestrādā. Domes grāmatvedībā deputāte prasījusi izsniegt dokumentus, kuros atspoguļots, kā policija budžeta naudu tērējusi. Dokumentu izpēte K. Ansonēi prasījusi vien pāris stundu, un radušies jautājumi.

„Interesants likās fakts, ka policija iepirkusi septiņus pārus sieviešu apavu – tādu, kuri, manuprāt, neietilpst kategorijā *darba apavi*. Tās bija augstpapēžu laiņņas, augstpapēžu zābaki, garie zābaki, kurpes ar šnorēm. Bija arī *Bugatti* mokasīni vīriešiem.” Vēl aizdomīgs licies divu medību tērpu pirkums un fakts, ka policisti, iespējams, bieži braukuši uz medību kolektīva pārbaudēm Vārmē.

K. Ansonē uzskata, ka policijas priekšnieks Kaspars Šabāns pelnījis neuzticības izteikšanu. Kurš

„Interese radusies pēc tam, kad no iedzīvotājiem saņemtas sūdzības, ka policijas darbinieki dienesta auto izmantojot privātām vajadzībām.”

īsti parakstījis apstiprinājumu lietu iegādei, viņa pateikt nevarēja. Deputāte domes sēdē par atklāto informējusi domes vadību, un sāks audits.

KO PĒTĪJIS AUDITS

Pašvaldības kapitālpārvaldības un audita nodaļa pēc izpilddirektores Ilzes Dambītes-Dambergas rīkojuma pārbaudījusi formas tērpu un apavu iegādi pērn un arī policijas transportlīdzekļu izmantošanu.

Analizēti iekšējie un ārējie normatīvie akti, kas nosaka formas tērpu izskatu, izsniegšanu un lietošanu, arī speciālā apģērba un inventāra veidus un izsniegšanu. Vērtēti normatīvie akti par transportlīdzekļu lietošanu. Pārbaudīti grāmatvedības dati par izdevumiem formas tērpu iegādei 2019. un 2020. gadā, policijas transportlīdzekļu maršruta lapas par braucieniem sestdienās no

2020. gada septembra līdz decembrim, salīdzināta ceļazīmju atbilstība GPS maršruta kontroles sistēmas datiem un elektroniskā izsaukumu reģistrācijas žurnāla datiem. Bijušās intervijas ar iestādes vadītāju, analizēts darbinieku pienākumu apraksts.

Konstatēts, ka vienam darbiniekam četri apavu pāri iegādāti neatbilstoši normām. Pēc pašvaldības pieprasījuma darbinieks naudu par tiem budžetā jau atmaksājis.

PĀRKĀPUMI IR

Kapitālpārvaldības un audita nodaļas vadītāja Inga Kaltnece *Kurzemniekam* skaidro: pārbaudot darba apģērbu iegādi pērn, secināts, ka par 171,27 eiro (+PVN) apavi nopirkti tādām darbiniekam, kura pienākumi nav saistīti ar likumu *Par policiju*. Šādos gadījumos tiesības saņemt bezmaksas formas tērpu un citu materiāli tehnisko nodrošinājumu nav paredzētas arī iekšējos normatīvajos aktos. Savukārt, vērtējot transporta izmantošanu, dokumentos uzrādītie braucienu maršruti atbilst GPS rādītājiem, jo visu braucienu uzskaitē pašvaldība izmanto maršruta kontroles sistēmu – tā fiksē un saglabā ar

katru braucienu saistītos datus un ir pamats attaisnojuma dokumentam. Lai novērtētu braucienu lietderību un atbilstību pienākumiem, no maršruta kontroles sistēmas iegūtā informācija tiek papildināta ar brauciena mērķi. Ceļazīmēs uzrādīto braucienu neatbilstība GPS datiem nav konstatēta, taču neatbilst tas, kas norādīts kā mērķis un kam transports patiesībā izmantots. Pēc papildu ziņu iegūšanas secināts, ka pašvaldības policijas transports lietots ne tikai darba pienākumiem vien.

„Par četriem apavu pāriem, kas iegādāti neatbilstoši normām, darbinieks naudu ir atmaksājis.”

Attiecībā uz diviem speciālo apģērbu komplektiem, par ko bija izteikts pieņēmums, ka policistiem iegādāts medību apģērbs, pārbaudē secināts, ka tas nodots lietošanā tiem darbiniekiem, kuri uzrauga licencēto makšķerēšanu. Kā zināms, kopš 2017. gada šīs makšķerēšanas organizēšanu Ventā no SIA *Kurzemes cope* pārņēma pašvaldība. Tika izstrādāts jauns nolikums, un prasību uzraudzība uzticēta pašvaldības policijai.

RĀJIENS UN MĀCĪBAS

Domes priekšsēde Inga Bērziņa

(*Kuldīgas novadam*) skaidro, ka 29. aprīlī pēc domes sēdes par šo jautājumu notikusi deputātu saruna. Skaidrojumu sniedzis pašvaldības policijas priekšnieks K.Šabāns, kurš pieļautās kļūdas atzinis. Deputātu vairums vienojies izteikt viņam rājienu, uzdot sešos mēnešos paveikt vairākus uzdevumus: uzlabot transportlīdzekļu izmantošanas izsekojamību un garantēt izmantošanu vienīgi darba vajadzībām, izstrādāt jaunu pieeju formas tērpu iegādei un lietošanai. K.Šabāns arī nosūtīts uz vadītāju mācībām par iestādes iekšējās kontroles standartiem un risku vadību.

23. aprīlī domes vadība ar policijas kolektīvu pieļautās kļūdas un turpmāko rīcību ir pārrunājusi, lai izslēgtu riskus un kļūdas darba organizācijā nākotnē. Tā kā konstatēts, ka formas tērpu sortiments normatīvajos aktos ir novecojis un būtu papildināms atbilstoši šodienas prasībām, policijas vadība jau izstrādājusi un domei iesniegusi jaunu kārtību.

PĀRKĀPUMUS ATZĪST

Sarunā ar *Kurzemnieku* policijas priekšnieks K.Šabāns audita rezultātus neapstrīd. Ja pārkāpumi konstatēti, viņš ir gatavs saņemt darba devēja noteikto sodu. Viņaprāt, šī pārbaude jāvērtē arī no pozitīvās puses, jo radīti jauni normatīvie akti, kas turpmāk formas tērpu un ekipējuma iegādē un transporta izmantošanā ļaus no pārkāpumiem izvairīties.

„Pašvaldības policijas priekšnieks kļūdas atzinis. Deputāti izteikuši rājienu, uzdevuši vairākus uzdevumus un nosūtījuši uz vadītāju mācībām.”

Izglītība ir viena no svarīgākajām nozarēm jebkurā pašvaldībā. Nesen par šo tēmu partija *Kuldīgas novadam* rīkoja diskusiju tiešsaistē. Par tajā skartajām un citām tēmām *Kurzemnieks* lūdza viedokli arī pārstāvjiem no pārējām piecām partijām, kas vēlēšanās startē uz Kuldīgas novada domi.

„Stāsts ir par kopīgu redzējumu”

Vai partijas *Kuldīgas novadam* piedāvājums jaunajām ģimenēm izglītībā būs saistošs? Vai spēsim izaudzināt zinošas un daudzpusīgas personības? Tās ir tikai dažas tēmas, par kurām sprieda vairāki mācību iestāžu vadītāji un citi sarunas dalībnieki.

Sarunu tiešsaistē rīkoja partija *Kuldīgas novadam*, vadīja Kuldīgas Centra vidusskolas skolotājs Kristis Felš-Milbergs. Tajā piedalījās deputātu kandidāti: KCV direktore **BRIGITA FREIJA**, V.Plūdoņa Kuldīgas vidusskolas direktore **INESE ASTAŠEVSKA**, Ēdoles pamatskolas direktors **AIGARS MATEVIČS**, novada sporta skolas direktors **AGRIS KIMBORS**. Tāpat iesaistījās izglītības eksperte **INGA PĀVULA**, kā arī vecāki un uzņēmēji **ZANE un ARTIS BABRI** no Skrundas. Viņi šeit atgriezušies pēc desmit gadu prombūtnes Norvēģijā, kur bērni apmeklējuši bērnudārzu un skolu. Latvijā izglītībā gūta jauna pieredze.

Kāds šajā jomā būs piedāvājums jaunajām ģimenēm?

Brigita Freija (B.F.): – Skolas uzdevums ir sniegt kvalitatīvu izglītību ikvienam bērnam atbilstoši viņa spējām, prasmēm, vajadzībām. Kuldīgā, Skrundā un Alsungā kopā ir piecas pirmskolas izglītības iestādes, sešas skolas pilsētā, astoņas pagastos, Kuldīgā ir viena privātā pirmskola un privātā pamatskola, ir Latvijas Universitātes filiāle, Kuldīgas Tehnoloģiju un tūrisma tehnikums, ir arī pieaugušo izglītojamie, mūzikas, mākslas un sporta skola. Vispārizglītojošajās skolās mācās 3500 skolēnu, pirmsskolas iestādēs – 1269. Bērnu skaits ir tāds, kāds ir. Katrai skolai kopā ar vecākiem un sabiedrību jāizvērtē stiprās puses, ko piedāvāt. Ir gandrīz kā biznesā, jo skolu starpā pastāv zināma konkurence. Man šķiet, ka ļoti labi savu ceļu atradusi Vilgāles pamatskola, kas piedāvā Montessori metodi. Skrundas vidusskolā ir valsts aizsardzības programma.

Agris Kimbors (A.K.): – Neformālā izglītība ir plaša un spēcīga. Alsungā darbojas mūzikas un mākslas skola, bet nav sporta skolas, darbojas sporta pulciņi, sporta klubs. Skrundā ir mūzikas skola, mākslas studija un sporta skolas

filiāle. Kuldīgā mākslas, mūzikas un sporta skolas piedāvājums ir plašs. Jaunajā novadā vēlamies neformālo izglītību nodrošināt ikvienam bērnam.

Inese Astaševska (I.A.): – Arī interešu izglītības piedāvājums ir plašs, un to piedāvā ne tikai bērnu un jauniešu centrs, bet arī kultūras centrs, kur ir amatiermāksla. Vecākiem būtiski, lai pulciņi būtu tuvu dzīvesvietai. Daudzi tiks saglabāti arī skolās, pagastu centros. Tiek domāts par mobilitāti iespējām – kur pulciņu var aizvest, atvest.

Kas jums, Zane un Arti, kā jaunajai ģimenei vajadzīgs?

Zane un Artis Babri (Z., A.B.): – Mums svarīgi, lai bērniem pieejama interešu izglītība, lai prasmes var attīstīt arī ārpus skolas. Tikpat būtiski, lai tas būtu augstā līmenī. Arī tuvums svarīgs, lai bērns uz pulciņu var aiziet pats. Priece tas, ka sāka jaunā kompetenču programma. Mums pieredze bija iepriekš – bērns, mācoties tādā *miksiņā*, apgūst daudz vairāk un ar interesi. Norvēģijā 1. klase katrā sporta nodarbībā iepazīst kādu sporta veidu, un tad var izvēlēties, kurā trenēties.

Vai esam gatavi skolai būtisku lēmumu pieņemšanā vairāk iesaistīt vecākus un skolēnus?

I.A.: – Tas ir obligāti. Vecāku vēlme iesaistīties kļūst arvien plašāka. Varam to izmantot kā resursu, jo daudzās lietās viņiem ir labi priekšlikumi, zināšanas, prasmes. Kā tas varētu notikt? Piemēram, ir izglītības iestādes padome. Vecāki jāaicina piedalīties arī stundās, dalīties pieredzē, jāorganizē kopīgas sarunas. Strādājot attālināti, redzam, cik būtiska ir sadarbība ar vecākiem.

„Vecākiem svarīgi, lai bērniem ir pieejama interešu izglītība, lai prasmes var attīstīt arī ārpus skolas.”

Z., A.B.: Vecākiem vajag līdzdarboties. Pedagogi ir profesionāļi, un ir viņiem jāuzticas. Saruna starp pedagogu un vecākiem ir svarīga, bet ne tā, ka skolotājs viņiem tikai atskaitās. Mums ir kolosāla sadarbība ar meitas otrklasnieces audzinātāju Ivetu Labunsku.

Inga Pāvula (I.P.): – Varam skatīties uz principu *trīs I*: iesaistīt, informēt, ignorēt. Pēdējo lietoju tādēļ, ka dažkārt iekrītam cilpā

un ignorējam vairākumu iepretim dažiem skaļiem opozicionāriem.

Vai skolas lielums ietekmē skolēna iespēju izaugt par zinošu, daudzpusīgu personību?

Aigars Matevičs (A.M.): – Lauku skolas nav sliktākas par pilsētas skolām. Esmu par to, ka pagastos tām jāpaliek. Bērni piedalās olimpiādēs, un rezultāti nav sliktāki par pilsētas audzēkņu rezultātiem. Ir tādi skolēni, kuri no pilsētas brauc uz lauku skolu, jo tur mazākas klases un individuāla pieeja. Svarīgi, lai skola bērnam ir tuvu dzīvesvietai, lai katru rītu nav jābrauc, piemēram, no Alsungas uz Kuldīgu. Ja ir pieprasījums, lauku skolām jāpaliek.

B.F.: – Šī ir runa ar diviem galiem. Piekritu, ka 1.–6. klasei jābūt tuvāk dzīvesvietai. No 7. klases sākas daudzi jauni mācību priekšmeti. Ja skolēns izvēlēties tālāk iet uz vidusskolu, viņam lielajā skolā vieglāk adaptēties no 7. klases. Dzīve pierāda, ka, atnākot uz vidusskolu no skaitliski mazām klasēm, skolēns bieži nespēj lielajā kolektīvā iekļauties.

Lielo skolu plusi: materiāli tehniskais nodrošinājums, iespēja startēt projektos, skolotāju noslodze, kas neliek *sadalīties*: braukt uz vienu skolu, uz otru. Lielajām skolām ir tādi sasniegumi, kas ļauj konkurēt valsts līmenī, iegūstot godalgotas vietas.

A.M.: – Es tam nepiekrītu. Uzskatu, ka bērnam tuvāk dzīvesvietai jābūt līdz 9. klasei.

I.P.: – Stāsts ir par kopīgu redzējumu, kāds ir novada piedāvājums. Ja šeit pārceļos, gribu redzēt, kur mans bērns var mācīties no 1. līdz 12. klasei, kāda ir interešu izglītība, sporta iespējas. Vidusskolā jaunieši iet padziļinātos kursos, mācās konkrētas izvēlētas programmas. Neviens, beidzot 9. klasi, maijā neatmodīsies ar ideju, ka grib mācīties kultūras virzienā. Tam jānotiek pakāpeniski. Beidzot sākam skatīties, kas bērnam padodas, kur viņam ir spējas, intereses.

Jāsāk uz izglītību novadā skatīties nevis kā uz piesaisti konkrētai skolai, bet kā uz iespēju izvēlēties no dažādiem piedāvājumiem. Piemēram, visās vidusskolās nevar būt vienādi mācību priekšmetu grozi – izvēlei jābūt atšķirīgai. Vecākiem jāsaprot, ka, iespējams, pēc 6. klases bērnam būs jāieiet

citā kolektīvā ar citiem skolotājiem, bet tas tādēļ, ka interese virzās konkrētā virzienā.

Uz nākotnes izglītību jāpaskatās caur šībrīža attālinātās mācīšanās prizmu. Neviens nav teicis, ka turpmāk vidusskolā katru dienu jābrauc uz skolu. Varam izmantot attālinātās dienas, kad strādāt mājās.

„Uz nākotnes izglītību jāpaskatās caur šībrīža attālinātās mācīšanās prizmu. Neviens nav teicis, ka turpmāk vidusskolā katru dienu jābrauc uz skolu.”

Vai novada izglītības sistēma ir vai arī būs sasaistē ar vietējo jaunatnes politikas plānu?

I.A.: Tika izveidota darba grupa no cilvēkiem, kuri pārstāvēja dažādas institūcijas. Gadu intensīvi tikāmies. Plāns izstrādāts labs. Neredzu iemeslu, kādēļ tas netiktu sasaistīts. Ne mirkli nav bijusi doma no kāda mērķa vai uzdevumiem atkāpties.

Kā skolas attīstīs iekļaujošo izglītību? Arī bērniem ar īpašām vajadzībām jādod iespēja mācīties dabiskā vidē.

Z., A.B.: – Norvēģijā nevienu neuzskata par bērnu ar īpašām vajadzībām. Par to gan ar bērniem, gan vecākiem tika runāts, ka klasē vai bērnudārza grupā būs kāds, kuram vajadzīga mazliet citādāka aprūpe. Mūsu meita skolasbiedru neuztvēra kā citādu – uzskatīja par parastu rotaļu biedru. Latvijā ir lielāks mobinga risks, un bērns ir vecāku spogulis. Te ir darbs visai sabiedrībai.

A.M.: – Ēdoles pamatskolā ir arī speciālā pamatizglītības programma bērniem ar mācīšanās traucējumiem. Galvenais plāns – individuālas konsultācijas pie konkrēta skolotāja. Ir dažādi atbalsta pasākumi ikdienā. Kad skolēns parāda, ka ar uzdevumu var sekmīgi tikt galā, viņam rodas motivācija darīt.

I.P.: – Iekļaujošā izglītība jau pēc nosaukuma pasaka, ka citi ir ar kaut ko atšķirīgi. Ja sāktu runāt, ka mums ir izglītība, kas iekļauj visus – talantīgos, sportiskos, korpusantos, mācībās ne tik spējīgos un citus –, tad redzētu, ka tā domāta visiem – katram tur ir sava vieta. Nevis specifiski pievērsties vienai grupai, ar to vēl vairāk uzliekot atšķirīguma zīmogu. Tas

prasa atbalstu skolotājam, piemēram, palīgu vai asistentu klasēs, kurās tas nepieciešams.

Kā vērtējat līdzšinējās izglītības nodaļas vadītājas darbu? Plānošanas dokuments ir izstrādāts kultūrā, tūrisma, jaunatnes un citās jomās, bet izglītības attīstības stratēģijas nav.

B.F.: – No manas puses nebūtu korekti analizēt nodaļas vadītājas darbu. Zinu, ka šo analīzi veic viņas darba devējs. Kuldīgas novadā tiešām nav atsevišķas izglītības attīstības stratēģijas, bet šie jautājumi iekļauti novada attīstības programmā. Jaunajā novadā varam sēsties visi kopā un šo stratēģiju veidot.

I.A.: – Domāju, ka izglītības stratēģija nav viena cilvēka uzdevums. Novadā daudzi ir atbildīgi par šo jomu, sākot ar to, ka ir gan izglītības komisija, gan attīstības komiteja.

I.P.: – Galvenais virziens – kā novadu izglītības pārvaldes no vairāk kontrolējoša rīka kļūs par attīstības un skolu atbalsta rīku.

Vai Skrundas un Alsungas pedagogiem būs veselības apdrošināšana, kā tas ir Kuldīgas novadā? Vai skolēniem no Skrundas un Alsungas būs brīvpusdienas, kā ir Kuldīgas novada 1. un 2. klasēm?

A.M.: – Es gan neesmu noteicējs, bet, ja esam vienā novadā, veselības apdrošināšanai un brīvpusdienām jābūt.

Kādas būs sporta iespējas?

A.K.: – Arvien vairāk tiek vērsti uz to, ka mums jākļūst par izcilības centriem. Ministrijas uzstādījums: bērni vispirms jānodarbina interešu izglītībā, tad notiek atlase, un sporta skolā jau ir virzība uz rezultātu. Plānojam sporta skolas programmu attīstīt gan Skrundā, gan Kuldīgā. Vecākiem Kuldīgas novadā tiek samaksāti ceļa izdevumi. Domāju, ka tas tiks saglabāts.

Kā neformālā izglītība tiks integrēta formālajā?

A.K.: – Neformālo izglītību varam iekļaut mācību procesā, tas paredzēts jaunajās izglītības politikas pamatnostādnēs un jaunajās kompetencēs. Ar dažādiem pasākumiem varam neformālo izglītību integrēt arī skolā. Piemēram, rīkot olimpisko dienu, tikšanās ar izciliem sportistiem, meistarklases sporta stundās.

Inta Jansone

Jānotur tik, cik ļauj bērnu skaits un ekonomika

Kuldīgas Mākslas un humanitāro zinību vidusskola dibināta 1989. gadā, vispārīgā izglītībā apvienojot ar mākslas skolu. Šī bija pirmā Latvijā dibinātā alternatīvā skola, kas joprojām ir unikāla valsts mērogā.

Par izglītību pēc novadu reformas izsakās

DAIGA KALNIŅA no Zaļo un Zemnieku savienības, **LORETA ROBEŽNIECE** no partijas *Latvijas attīstībai*, **EVITA PĒTERSONE** no Jaunās konservatīvās partijas, **DAIRIS OŠIS** no *KPV LV* un **RENĀRS SAKNE** no Nacionālās apvienības *Visu Latvijai! – Tēvzemei un brīvībai/LNNK*.

Kādas pārmaiņas?

D.Kalniņa: „Ja cilvēku skaits ar laiku nepalielināsies, izveidosies situācija, ka sākumskolas būs bērniem tuvāk, bet vidusskolas atradīsies centros. No vienas puses, tas ir labi, jo tas koncentrē resursus, bet tad jābūt ļoti labai transporta sistēmai, lai bērni var izbraukt. Ja tādas nav, daļai bērnu vidējā izglītība būs ierobežota – izglītība jāorientē uz tehniskumiem ar kopmītnēm.”

L.Robežniece: „Pirmajā gadā pēc reformas plānojam veidot vienotu izglītības pārvaldi, kas pārbauda skolu darbību. Skolu skaits novadā jāsaglabā.”

E.Pētersone: „Vidusskolām jāveido sadarbība, lai nodrošinātu dažādus mācību virzienus, sekmējot padziļinātu priekšmetu apguvi. Ir vīzija ieviest grantus, lai jaunie speciālisti, kuri zināšanas apguvuši citur, atgrieztos šeit, piešķirt stipendijas ar noteikumu, ka viņi strādās Kuldīgas novadā. Uzskatām, ka jāpalielina alga pirmsskolas pedagogiem, jo izglītība sākas bērnudārzā. Liela nozīme ir izglītības pārvaldes

izveidei. Nekas netiks likvidēts!”

D.Ošis: „Vislielākā daļa no budžeta atvēlēta tieši izglītībai – Kuldīgas novada nākotne atkarīga no izglītības jaunatnes, kas te paliek.”

R.Sakne: „Esam par optimālu skolu tīkla saglabāšanu. Programma, saprotams, ir kopdarbs.”

Radošās skolas un pulciņi

Pēc reformas Kuldīgas novadā būs vairākas profesionālās ievirzes izglītības iestādes – mūzikas, mākslas un sporta skola. Tāpat Alsungas, Skrundas un Kuldīgas novadā ir daudzi amatiermākslas kolektīvi un interešu pulciņi. Kādas pārmaiņas tie piedzīvos, un kāda nozīme kultūras bagātināšanā ir interešu izglītībai?

D.Kalniņa: „Pulciņu nozīme ir saglabāt latviešu kultūrvēsturisko mantojumu, pārmantot tradīcijas un vispusīgi attīstīt bērnus. Savukārt pieaugušajiem tā ir kopābūšana, tradīciju kopšana un lietderīgi pavadīts brīvais laiks. Turpināsim iesākt!”

L.Robežniece: „Visas mūzikas skolas, pulciņi un jauniešu centri darbojas veiksmīgi. Kamēr izstrādā kopējo stratēģiju, darbinieki izrāda iniciatīvu sadarboties, lai turpmāk varētu darīt to pašu. Šāda izglītība ir ļoti svarīga, īpaši pēc kovidā, kad varēs tikt. Jānodrošina iespēja novadā pārvietoties, lai jaunieši paliktu te. Būs jāanalizē noslogojums.”

E.Pētersone: „Visos novados ir daudz pulciņu un pašdarbības kolektīvu, kuri paliks. Ja tiks izrā-

dīta interese, atbalstīsim arī jaunu veidošanu. Jāatbalsta Kuldīgas jauniešu mājas priekšlikumi, jo jaunieši ir nākotne. Veidosim senioru skolas, lai iespēja pilnveidoties ir visām paaudzēm.”

D.Ošis: „Interesu izglītība jāpapildina, veidojot bagātāku kultūrvidi. Pēcskolas pulciņi nodrošina papildu izglītību. Tā ir radoša brīvā laika pavadīšana, kas izmaina rutīnu.”

Atbalsts trūcīgajiem

D.Kalniņa: „Likumi ir sakārtoti – neviens agrāk nav saņēmis tik lielu atbalstu kā tagad. Brīvpusdienas ir visiem, kas mācās pamatskolā un vidusskolā, pat sākot no piecu gadu vecuma. Šī politika jāturpina: lai bērni var pilnvērtīgi mācīties, jābūt paēdušiem. Tiem pieaugušajiem, kam ir grūtības darba tirgū un sabiedrības norisēs, ne tikai jāpiešķir pabalsti, bet viņi arī jāaicina apgūt prasmes, darboties kopā, veidojot ko jaunu, tīkot pāri grūtajiem laikiem.”

L.Robežniece: „Vīzija ir tāda, ka visos trīs novados vajadzētu ieviest dzīvokļa pabalstu trūcīgajiem atkarībā no vairākiem faktoriem. Vajag izveidot uzlabotu sociālā darba struktūru.”

E.Pētersone: „Brīvpusdienas jāpiešķir bērniem no pusotra gada, nevis piecu gada vecuma.”

D.Ošis: „Kuldīgā uzceltajai sociālajai mājai pieprasījums ir liels. Plānojam pēc Ekonomikas ministrijas programmas finanšu saņemšanas celt īres namu, jo ar Kuldīgas finansējumu vien nepietiks. Tas daļēji varētu pildīt sociālā nama funkciju. Plānots

izveidot mantu maiņas punktu: cilvēki varētu atnest sev nevajadzīgās lietas, kas var noderēt citiem, jo ar pabalstiem vien nepietiek.”

Mazo skolu nākotne

D.Kalniņa: „Ja būtu atkarīgs no manis, tad katrā mazā vietā skola būtu jāsaglabā, jo pieredze rāda, ka, likvidējot to, ar laiku slēdzas arī citas vietas. Skola nodrošina cilvēku plūsmu – skolotāji un vecāki iepērkas netālajā veikalā, degvielas uzpildes stacijā. Skola nav tikai izglītības iestāde – tā nodrošina dzīvīgumu, kas kopā ar citām vietām veido nelielu ekonomiku.”

L.Robežniece: „Šobrīd nevienai skolu vai bērnudārzam nav plānots slēgt, nav bijusi apspriede par tādu nepieciešamību. Protams, tas atkarīgs no skolēnu skaita. Manuprāt, ļoti svarīgi ir skolas saglabāt mazapdzīvotās vietās, piemēram, Nīkrācē, kur ir ap 90 skolēnu.”

E.Pētersone: „Skolas jānotur – nākotni saskatam ar citiem – skolām jābūt tuvāk cilvēkiem.”

D.Ošis: „Ir izstrādāts plāns skolu pasargāšanai. Piemēram, Skrundas vidusskolu var stiprināt ar Aizsardzības ministrijas palīdzību, veidojot militārās izglītības virzienu, jo iestrādes jau ir. Ja mazās skolas būtu jālikvidē, tās varētu funkcionēt kā lielāku skolu filiāles, tādējādi tās saglabājot.”

R.Sakne: „Skolas jānotur – tām jāpastāv, cik tālu to ļauj bērnu skaits un ekonomiskā situācija. Nav iespējams izskaidrot savu redzējumu par katru izglītības iestādi. Dzīve pati nesīs korekcijas.”

Identitātes stiprināšana

D.Kalniņa: „Alsungas novadā jau ieviesta suitu novada mācība un izdoti mācību līdzekļi. Tas noteikti jāsaglabā, kaut vai tas nav iekļauts formālajā izglītībā. Bērnam svarīgi apzināties vietējo identitāti. Ja runa ir par Alsungu, tad suiti nav tikai dzīvesveids – tās ir tradīcijas un pamats daudzām ģimenēm, to biznesam, kas piedāvā tradicionālās vērtības. Šādas vietas ir unikālas, jo pasaulē ar laiku kļūst vienāda. Kuldīgas novads ir īpašs – tas jāsaglabā kā unikāls starp Latvijas novadiem.”

L.Robežniece: „Piederība nāk no dzimtas, ģimenes un vietas. Novadpētniecības pulciņi ir papildu identitātes saglabātāji. Pedagoģi cītīgi saglabā pagastu vēsturi, nodod to tālāk, bet sākums ir ģimene. Interesu pulciņi un pasākumi arī ir piederības izkopšanas veids, bet jāzina, kas notiek arī ārpus savas dzīves zonas.”

E.Pētersone: „Suiti perfekti saglabā savu kultūrtelpu, gluži kā no pelniem atdzimuši. Ar līdzfinansējumu un projektiem stimulēsim, lai veidojas jaunas biedrības, kas turpina tradīcijas saglabāt.”

D.Ošis: „Turpināsim suitu kultūrtelpas attīstību – nav spilgtāka piemēra kā suiti, kuriem uguntiņa deg iekšā. Ja no bērniības iepazīstina ar vērtībām savā novadā, tas veido patriotismu, lepnumu par to.”

Jānis Siliņš
Jēkaba Aleksandra
Krūmiņa foto

Viņš izjuta arī karu

Starptautisks risku pārvaldīšanas eksperts, kurš ukraiņiem māca, ko krīzes situācijās darīt vai nedarīt. EDMUNDS ĀĶĪTIS sirdī joprojām ir kuldīdznieks, kurš uz laiku atgriezies Latvijā un saspringtos notikumus Ukrainā izjutis, sākoties gan karadarbībai, gan Covid-19 krīzei.

Ko konkrēti tu Ukrainā dari?

— Projekti, kuros piedalos, Donbasā notiek kopš 2019. gada augusta. Kad sākās pirmais Covid-19 uzliesmojums, es Ukrainā iesprūdu un mājās atbraucu pērnā gada maijā. Oktobra beigās atkal devos turp un atgriezos pirms pāris nedēļām.

Mana darba sākums tur bija tad, kad piedāvāja manas specialitātes profilu — izstrādāt komūnā balstītu krīzes mazināšanas metodiku, rīkot mācības un trenēt Sarkano Krustu, pašvaldības un vietējos aktīvistos, lai pēc tam šie cilvēki zināšanas izmantotu tālāk.

Bet uzreiz jāsaka, ka riskiem ir divas pieejas. Pirmkārt, Eiropas Savienība kā donors jeb sponsors, no vienas puses, atzīst, ka militārais konflikts Ukrainā ir viens no risku pastiprinošajiem faktoriem un tas jāņem vērā. No otras puses, otrs katastrofu risku pārvaldīšanas programmas sponsors ASV konfliktu neskata risku kontekstā. Esmu strādājis ar Sarkano Krustu daudzās valstīs, ar nevalstiskajām organizācijām. Kopā izstrādājām metodiku ukraiņu apmācībai, un rezultātā 25 komūnās jeb pašvaldībās zināšanas ir saņēmuši 250 dalībnieki. Izstrādājām arī metodiku skolēnu apmācībai, lai viņi atpazītu un saprastu draudus, lai apzinātos sabiedrības ievainojamākās vietas un zinātu, ko darīt, kāda ir agrīnā apziņošana, kāda ir evakuācija. Izstrādājot šos plānus, cilvēkiem top skaidrs, kā viņi var palīdzēt paši sev, līdz ierodas ārkārtējās situācijas dienesti. Respektīvi, viņi zina, cik katrā ielā ir iedzīvotāju, kādas ir viņu hroniskās saslimšanas, invaliditāte, kuram kādi resursi: vienam ir ūdens, citam tehnika, vēl kādam kaut kas cits noderīgs. Mūsu doma ir iemācīt cilvēkiem izvairīties no haosa, kura tāpat stresa situācijās ir daudz, palīdzēt izglābt pašiem sevi.

Mēs strādājam dažādās vietās. Arī tādās, kur nākas ņemt rokās zīmuli un visu rakstīt uz papīra, piemēram, vietās, kas atrodas netālu no militārā konflikta zonas, jo tur bieži pazūd sakari. Pēc tam braucu palīdzēt un pārbaudīt, kādi ir rezultāti, kas vēl jā dara.

Ukraina ir liela valsts ar lielām ambīcijām. Tagad strādāju tur kopā ar Apvienoto Nāciju Organizācijas komandu un ANO riska novērtēšanas un pārvaldīšanas ofisu, izstrādājām Ukrainas riska profilu. Es redzu, ka tur ir ļoti daudz, ko darīt, un ka manām zināšanām tur ir lietojums. No cilvēkiem ir atdeve, mans vārds

Ar Dānijas Sarkanā Krusta kolēģiem. Olga Rosakova, Dzmitrijs Rusakovs un Edmunds Āķītis.

Mācībās Ukrainā. Vietējie mācās izzināt, kādi resursi ir tuvākajā apkaimē un kā tos izmantot, ja iestājas krīze.

tur ir zināms. Mans darbs ir dot zināšanas.

Donbass — daudziem tas asociējas ar karu, ar Krievijas agresiju. Cik to esi izjutis tu?

Tā kā 2014. gadā strādāju Eiropas Komisijā un Eiropas civilās aizsardzības mehānismā nodarbojos tieši ar civilo krīžu pārvaldīšanu, tad uzreiz pēc Maidana biju Ukrainā pirmo reizi un izjutu, kas tur notiek. Doņeckā biju pirms tam, kad tur sākās karš. No Eiropas puses palīdzējām gan ar risku izvērtēšanu, gan citās sfērās. Jā, esmu izjutis karu. Frontes līnijā neesmu bijis, jo tur nedrīkstu būt. Es cilvēkiem esmu jautājis: „Kas ir Donbass? Administratīvi vai ģeogrāfiski noteikts?” Tas ir liels ogļu un citu derīgo izrakteņu reģions — tas ir Donbass.

Nevar skatīties uz konfliktu, ņemot vērā tikai Krievijas darbības. Jāskatās arī vēsture. Krīme: kur tā atradās, kam piederēja. Krīme Ukrainā bija kā autonomas apgabals. Visbagātākais Ukrainas reģions, kurš baro visu valsti. Mesli aizplūst uz Kijevu — kā mums padomju laikos.

Jautājums ir, ko Donbass dabūja atpakaļ. Es esmu runājis ar ļoti daudziem cilvēkiem dažādos

līmeņos: kabinetos, uz ielas, būdīnās. Katram savs viedoklis. Arī mēs savā darbā to jūtam. Ir tādi, kuri no kara zonas aizmukuši, citi nekur nekustēsies, un viņiem vajadzīga palīdzība. Ir tādi cilvēki, kuri visu mūžu dzīvojuši vienā vietā, neko citu nav redzējuši un nevienam nav vajadzīgi.

Ar agresiju un konfliktu ir divējāda situācija. Doņeckā, Donbass, Luhanskā ir ļoti bagātas vietas, bet manā izpratnē ūdens tur nogalinās vairāk cilvēku nekā lodes.

Kāpēc?

Ekoloģiskā katastrofa Donbasā ir bumba ar laika degli. Vietā, kurā tiek iegūti derīgie izrakteņi — un tas notiek lielā apjomā — dažādos veidos tiek raktas šahtas. Liela daļa veco aizpildās ar ūdeni, jo tas netiek atsūknēts. Bet šahtās ir dažādi ķīmiskie elementi, kas veido dabas piesārņojumu. Ja ar to nerēķinās, būs ļoti slikti. Sazarojumi zem zemes ir ļoti plaši, un cietīs abas puses. Ja pareizi atceros stāstīto, ģeoloģiski teces slīpums ir uz Ukrainas pusi — viss piesārņojums tek uz turieni. Līdz ar to milzīgas investīcijas tiek ieguldītas piesārņojuma likvidēšanai. Problēma tā, ka ūdens attīrīšanas infrastruktūra ir ļoti novecojusi.

Novadnieks, risku vadības eksperts Edmunds Āķītis Ukrainā pirmo reizi ieradies 2014. gadā. Kopš tā laika tur vairāki simti cilvēku izglītoti, kā rīkoties krīzes situācijās un kā tās mazināt.

Jāsaka, ka pēcpadomju gara inerce Ukrainā ir bijusi ilgi un tā novedusi pie sekām. Ja var kaut ko piesavināties, privatizēt, kāpēc to nedarīt? Līdz ar to ūdens piesārņojuma problēma ir liela, nerunājot par gaisa un citu piesārņojumu.

Iznāk, ka karš Ukrainai nav lielākais apdraudējums.

Precīzi. Militārais konflikts ir tāds, ka kāds kaut ko grib sev un mēs precīzi redzam, kas notiek, bet neredzamais dabas piesārņojums, kas izplatās nekontrolēti, arī ir nenovērtēti bīstams. Tas ir mūsu darbs — palīdzēt vietējiem to saprast. Ir liels diskomforts, kad es cilvēkiem to stāstu, bet viņi atbild, ka šahtas ir un darbs tur būs vienmēr, ka viss kārtībā. Kad jautāju, vai tad viņu priekšnieks kaut nelielu daļu peļņas nevar ieguldīt kaut vai ceļu uzlabošanā, tad neviens neatbild. Skaidrs, ka tur jāmaina arī domāšana: nevar gaidīt, kad kāds atnāks, kaut ko iedos vai pateiks, kas jādara. Jākustas pašiem.

Nedrīkst arī pieļaut, ka cilvēki kļūst atkarīgi no humānās palīdzības, zaudē godu, cieņu. Ir bijušas situācijas. Tante redz, ka esmu Sarkanā Krusta vestē, pienāk un jautā, kur ir viņas šodienas makaronu paka. Bāc!

Vai cilvēki iestrēguši pagātnē?

Jā. Cilvēcīgais elements ir ļoti klātesošs, un es parasti ar ukraiņiem Donbasā saku: „Vostok — delo tonkoje.” („Austrumi ir smalka lieta.”) Es mācu risku vadību un veidus, kā to izmantot uzlabojumiem. Tur ir ļoti grūti mainīt stagnējošu domāšanu. Mani patīkami pārsteidza tas, ka Donbasā, ejot pa ielu, var redzēt, kā pretī brauc amerikāņu džips ar Ohaijo štata numuru. Tajā pašā laikā garām aizbrauc zaporožcecs. Brīžiem rodas tik sirreāla izjūta, ka nevar saprast, kas notiek.

Es arī interesējos, kā dažādi avoti ziņo par situāciju Ukrainā. Kad sākās karš, likās, ka armija ir tik nabadzīga, ka karo tikai ar

savu patriotismu.

Arī man pirmajā reizē Ukrainā bija šoks. Jāņem vērā, ka divi pēdējie viņu armijas virspavēlnieki bija ar Krievijas pasi. Notika mērķtiecīgs darbs, lai Ukrainas armija būtu nabadzīga, lai viss tiktu iztīrīts — nekā nebūtu, lai visi ir korumpēti. Tagad viss mainījies: cita armija, ir cita attieksme. Es negribu formulēt, kas būtu noticis, ja tolaik būtu bijis zobs pret zobu.

Bet kā Ukrainā ar Covid-19 ierobežošanu? Sākotnēji likās, ka tur to neuztvēra nopietni.

Pat lielās Eiropas valstīs sākumā nezināja, ko darīt. Kas notiek Latvijā? Pirms bakstīt skabargu cita acī, paskatīsimies uz balķi savējā! Ukraiņiem tāpat bija nesaprašana. Tur bija citādi mēģinājumi to ierobežot — viņi taistīja ciet reģionus. Es arī to izjutu, jo iesprūdu. Tagad tauta nogurst, ekonomika ļoti cieš, tajā pašā laikā tūrisma viss notiek. Un rodas jautājums, vai lēmumi ir pieņemti valsts, tautas vai kādu atsevišķu indivīdu interesēs. Ukrainā savulaik piedzīvojusi golo-domoru, tad piedzīvoja militāru konfliktu, nu ir kovids. Tur cilvēki pieraduši, ka ik pa brīdim ir kāds saspringums. Arī no valsts varas komunikācija pieklibo — par visu. Arī ar vakcinēšanu tur ir problēmas. Ir dzirdēta atziņa, ka ar pašreizējo tempu visus ukraiņus savakcinēs desmit gadus. Tas ir šausmīgi! Pasaules Veselības organizācija nupat ir uzsāvusi, ka jāsāk vakcinācijas tempu izlīdzināt starp visām valstīm.

Par spīti visam tev Ukrainā laikam patīk.

Sarunās ar ukraiņiem esmu dzirdējis, ka esmu lielāks hohols nekā viņi paši, ka es viņiem ticu vairāk, nekā viņi tic sev. Manas zināšanas ir tas, ko varu piedāvāt, un prieks, ka tās noder. Gribas Ukrainā atgriezties, neskatoties uz pārsteigumiem un birokrātiju. Tas ir tepat.

Alberts Dinters
Edmunda Āķīša arhīva foto

Kā zināt, kur un ko studēt?

12. klases skolēniem šis ir mirklis, kad jāizšķiras par nākotnes profesiju. Ko apgūt? Kā izvēlēties augstskolu? Kam ir vislielākās iespējas atrast darbu – ko liecina augstskolu beidzēju nodarbinātības izpēte?

Datu apkopošana aizņem ilgu laiku, tāpēc tie parāda nevis šībrīža, bet gan 2018. gada augstskolu absolventu situāciju 2019. gadā, tomēr var pieņemt, ka būtiski tā nav mainījusies. Kopumā gadu pēc studijām bija nodarbināti ap 88%, taču veselību un sociālo labklājību, izglītību, lauksaimniecību, inženierzinātnes un būvniecību studējošo vidū – virs 90%. Tikmēr iedzīvotāju vidējā nodarbinātība bija 65%.

No šermuļiem līdz mīlestībai vienā dienā

Rīgas Stradiņa universitātes (RSU) Medicīnas fakultātes studente Kristīne Kalēja atzīst: „Nav jābaidās kļūdīties – ir jābaidās nepamēģināt.”

Pamatskolu pabeigusi Kuldīgas Mākslas un humanitāro zinību vidusskolā, vidusskolā ceļš vedis uz Ventspils Valsts 1. ģimnāziju.

Viņa nekad nav apsvērusi studēt citur, tāpēc dokumenti iesniegti tikai vienā RSU fakultātē.

Kristīni ietekmējusi Ēnu diena: „Vēl joprojām nevaru aptvert, cik nejausi nonācu pie lēmuma studēt medicīnu, jo pamatskolā biju pilnīgi pārliecināta, ka apgūšu farmāciju. Skolā man ļoti patika tādi priekšmeti kā ķīmija un bioloģija, taču zināju, ka ārste tiešām nebūšu, jo baidījies no adatām, asinīm un arī pašiem ārstiem.

Kristīne: „Vēl joprojām pati nevaru aptvert, cik nejausi nonācu pie lēmuma studēt medicīnu, jo pamatskolā biju pilnīgi pārliecināta, ka apgūšu farmāciju.”

Tā nu 10. klasē izdomāju, ka gribu ēnot kādu Paula Stradiņa Klīniskās universitātes slimnīcas farmaceitu. Mani apstiprināja kā ēnu, un viss bija labi līdz brīdim, kad dažas dienas iepriekš paziņoja, ka farmaceits saslimis un tā vietā man piedāvā ēnot ķirurgu. Pirmā doma, protams, bija atteikties tieši tādēļ, ka tajā laikā ķirurģija un slimnīcas vide vien jau man uzdzina šermuļus. Taču otrā doma bija: „Kāpēc gan neizaicināt sevi un nepamēģināt?” Tā pamēģināju un burtiski vienā dienā iemīlējos medicīnā – sapratu, ka ar to gribu saistīt savu

Kristīne Kalēja – Rīgas Stradiņa universitātes medicīnas studente.

nākotni. Arī pēc tam turpināju ēnot dažādu specialitāšu ķirurgus: vispārējos ķirurgus, sirds ķirurgu Jāni Pavāru, plastisko ķirurgu Eviju Rodki.”

Pirmos divus gadus studente pavadījusi tikai mācoties, jo kaut kam citam reti pieticis laika. Šogad tas mazliet mainījies. „Esmu vairāk iesaistījies projektā, piemēram, Starptautiskās anatomijas olimpiādes, organizēšanā. Esmu studentu populārzinātniskā žurnāla *Semper Anticus* sociālo tīklu koordinatore,” stāsta topošā mediķe.

Vislielākais pārsteigums bijis tas, ka docētāji ir ļoti pretimnākoši: „Viņiem svarīgi izskolot labus nozares speciālistus, tāpēc viņi vienmēr apjautāsies, vai visiem viss skaidrs. Varbūt vidusskolā vienkārši tiku sabaidīta, ka universitāte būs ērkšķiem pilns dārzs, kam jābrien cauri vienai, bez atbalsta, bet tā nebūt nav – docētāji ir saprotoši un atbalstoši. Nešaubīgi: RSU ir lieliska vieta, kur smelties zināšanas no labākajiem speciālistiem, taču lieliska ir arī studējošo pašpārvalde, kas studentiem rīko izcilus pasākumus visām gaumēm – gan sporta, gan mūzikas, gan tādus, kuros atpūsties un iepazīt jaunus cilvēkus ar līdzīgām interesēm.”

12. klases skolēniem Kristīne novēl: „Ja liekas, ka kaut kas nav pa spēkam, pamēģiniet un tikai pēc tam izdariet secinājumus par savām spējām!”

Nika noslēpums – kā padoms

Kuldīdznieks Niks Samauskis studiju gadus pavadīja Valmierā, kur apgūst koka ēku celtniecību: „Uzskatu, ka regulāri jāmaina vide – pilsētas, cilvēki apkārt. Man liekas, ka tad attīstība notiek visātrāk.”

9. klasi Niks pabeidza Kuldīgas Centra vidusskolā, bet sports aizveda līdz Murjāņu sporta ģimnāzijai. 12. klasē Baltijas čempionātā daudzciņā viņu uzrunāja treneris no Valmieras. „Pieņāva trenēties augstas klases sasniegumu sporta centrā, kur ir nodrošināta dzīvošana un ēšana. Tobrīd likās ideāls variants, un, aizejot uz Valmieru, izvēlējos tur arī studēt.”

Nika dzīvē vērtība ir daba, ekoloģija un koks. Vidzemes augstskolā uzrunājis programmas nosaukums *Koka ēku celtniecība un ekobūve*. Tajā studējošie liela daļa ir nobrieduši ģimenes cilvēki, kuri studentu dzīvē neiesaistās, un tas Niku pārsteidzis, bet viņš uzsver, ka visas programmās tā nav.

Niks: „Tas ir nedaudz novilcināts laiks ar pozitīvu iznākumu.”

No Kuldīgas līdz Valmierai ir simtiem kilometru, taču sportists nenožēlo, ka šo ceļu mērojis: „Valmiera ir ļoti zaļa, pašpateikama pilsēta. Tur ir viss: teātris, kino, pasākumi, sporta halles, komandas, spēles, upe. Valmierā gandrīz nekā netrūkst. Liela daļa studentu tur arī paliek, jo pilsētā ir viss.”

Niks arī filmējies trijos televīzijas raidījumos, dziedājis korī, vadījis un orga-

Niks Samauskis Vidzemes augstskolā apgūst koka ēku celtniecību.

nizējis sporta pasākumus. „Interesu izglītībā Vidzemes augstskolā ļoti iesaistos – diskusijās, improvizācijās. Tās jau ir kā mājas. Visi viens otru tur pazīst.”

12. klases beidzējiem viņš iesaka vienkārši darīt: „Kaut kas tevi interesē, kaut kas tev patīk? Vajag iet, lasīt, mēģināt, runāt ar cilvēkiem, iesaistīties, jo, vidusskolu beidzot, ļoti reti kāds simtprocentīgi zina, ko vēlas, un vēl jo mazāk ir tādu, kuri visu mūžu dara to, ko iedomājušies 12. klasē. Īstākais noslēpums ir šis: uzzināt, ko tu vēlies vai kas tev patīk, var vienīgi darot. Mēģinot un darot. Bet, ja nepavisam nevar izvēlēties, ko studēt, izpēti kādu labu, pelnošu profesiju! Paskaties, cik ilgi jāmacās, lai iegūtu diplomu! Lai es iegūtu diplomu Vidzemes augstskolā, man jāstudē divarpus gadu, un tā ir diezgan pieprasīta profesija ar diezgan labu atalgojumu. Ja nu nespēj izlemt, tomēr piesakies un izmācies – izej tam cauri! Satiksi cilvēkus, redzēsi iespējas, sapratīsi sevi nedaudz vairāk. Tev nekas neliedz iestāties un mācīties citur, kad būsi jau sapratis, kas gribi būt. Tas ir nedaudz novilcināts laiks ar pozitīvu iznākumu.”

Jāmēģina – tas palīdzēs

Latvijas Universitātes (LU) Juridiskās fakultātes maģistrante tiesību zinātnēs, kuldīdzniece Alise Zīverte savu profesiju zināja jau pamatskolā: „Biju tik ieinteresēta par procesiem dažādos valsts varas atzarus, ka biju sev pilnībā ieskaidrojusi: šī būs daļa no manas dzīves.”

Alise vispirms mācījies Kuldīgas 2. vidusskolā. „Vidējo izglītību ieguvu Kuldīgas Centra vidusskolā, apgūstot matemātikas, dabaszinību un tehnikas virzienu. Nenoliegšu, ka tieši šī skola ar talantīgajiem skolēniem un skolotājiem ir nēsi man zināmu pamatu turpmākajās gaitās.

Līdz vidusskolas beigām svārstījies starp Juridisko fakultāti un Rīgas Juridisko augstskolu. Beigās izlēmu par labu Latvijas Universitātei, jo vēlējos

iegūt pamata zināšanas par Latvijas tiesību sistēmu, bet Rīgas Juridiskā augstskola to līdz galam nepiedāvā, jo tur ir programmas specifiskās jomās, kā diplomātija, starptautiskās tiesības un citas. Vērtējot studiju piedāvājumu, vienmēr jāpatur prātā, ar ko vēlamies sākt. Taču nevar apgalvot, ka esmu atmetusi ar roku arī otrai minētajai augstskolai, jo, kā mēdz teikt, mūžu dzīvo, mūžu mācies.”

Bieži vien vidusskolēni nespēj izšķirties starp vairākām profesijām, bet tiesību zinātņu studentei izvēle bijusi skaidra jau agri. „Līdz vidusskolas beigām pāris reizi sev to pārjautāju, un – par laimi vai nelaimi – mana atbilde nemainījās. Līdz tam iesaistījies dažādos projektos, kas palīdzēja iegūt pārliecību, ka izvēlos pareizi. Arī tagad es bieži saņemu

Alise: „Sameklējiet kādu studiju programmu, izpētiet to, un cilvēki vienmēr būs atvērti jums par augstskolu pastāstīt vairāk.”

jautājumu: „Kā tu zināji, ka šī izvēle ir pareizā?” Tiešām daudz jauniešu nezina savu virzienu, un es vienmēr atbildu: „Man paveicās.” Man varēja nepatikt studijas un programmas, bet šajā vecumā kļūdīties ir saprotami. Mēs katrs meklējam savu, tāpēc nevajag baidīties mēģināt un saprast, ka intereses saistās ar pavisam ko citu.”

LU pārsteigusi ar piecu procesam. Alisei radusies atziņa, cik svarīgs ir paša studenta ieguldījums, iesaiste un iniciatīva. „Studējot maģistros, iespējams, esmu jau nedaudz skeptiskāka, varbūt pieradusi pie vides, bet pārsteidzošā kārtā universitāte turpina attīstīties, un man prieks, ka potenciālajiem studentiem vide būs daudz ērtāka, būs arī pilnīgāks studiju saturs, ko izvēlēties.”

Alise uzskata, ka 12. klasē vajadzē-

tu izvēlēties to, kas tiešām interesē: „Sameklējiet kādu studiju programmu, izpētiet to, un cilvēki vienmēr būs atvērti jums par augstskolu pastāstīt vairāk. Es izvēlējos Latvijas Universitāti, jo, manuprāt, tā ir vienīgā, kas sniedz tik pietiekamu pamatu tiesību zinātnēs, lai studentus sagatavotu valsts vienotajam juristu profesionālās kvalifikācijas eksāmenam. Citiem svarīga var būt tieši izglītības kvalitāte, citiem – papildu aktivitātes. Katra augstskola sniedz savu unikālo piedāvājumu, tāpēc izvēlieties to, kas šķiet piemērots tieši jums! Nebaidieties mēģināt! Ir tikai saprotami, ja šajā dzīves posmā par kaut ko šaubāties. Laiks ies, un jūs nonāksiet tur, kur jums jābūt. Galvenais – dariet to, kas pašiem patīk un kas jūs interesē!”

Alise Zīverte Latvijas Universitātes maģistrantūrā studē tiesību zinātnes.

Evelīna Vasiļčika
Personīgo arhīvu foto

Novadu reforma vajadzīga Latvijas attīstībai

Aizvadītajā nedēļā, kad Skrundas novadā viesojās vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrs Artūrs Toms Plešs, Kurzemnieks uzdeva vairākus aktuālus jautājumus.

Jums martā apritēja 100 dienas ministra amatā. Kas bez administratīvi teritoriālās reformas vēl ir svarīgākais?

Nozīmīgākais, kas paveikts, ir pašvaldību likums, par kuru Saeimā notiek diskusijas. Vēl ir jautājums par vienreizējās plastmasas aizliegšanu, kas jau izskatīts Ministru kabinetā. Būtiska ir atbalsta programma pašvaldībām Covid-19 krīzes pārvarēšanai. Tam šogad novirzīti 150 000 eiro, kuriem pašvaldības var pieteikties. Protams, turpinās darbs pie administratīvi teritoriālās reformas.

Satversmes tiesā gaida vairāki pieteikumi par šo reformu. Ir zināms, ka par Skultes pagasta pievienošanu Saulkrastu novadam spriedums teicis Skultes pagastam jāatgriežas Limbažu teritorijā. Kas ar to tagad būs? Kas notiks ar citām pašvaldībām, ja tiesa lems citādāk, nekā 5. jūnijā paredzēts ievēlēt jaunās vietvaras?

Tiesas lēmums iezīmēja to, ka šī reforma Latvijas attīstībai nepieciešama. Kas attiecas uz Satversmes tiesā izskatāmajiem jautājumiem, tā ir tiesas kompetence, bet es teiktu, ka kopumā mums nav lielu bažu vai satraukuma par to, kas varētu notikt. Mēs jebkurā gadījumā Saeimai sniegsim atbalstu, ja būs vajadzīgi grozījumi.

Kuldīgas pusē viss atgriezīsies pie reizes bijušās kārtības – Skrunda un Alsunga jau agrāk ietilpa Kuldīgas rajonā.

„Mums jābūt rūpējās par tiem cilvēkiem, kuri slīd digitālajā plaisā, jābūt rūpējās par riska grupām.”

Lielākas pašvaldības spēj piesaistīt daudz lielāku finansējumu. Šajā un nākamajā fondu plānošanas periodā virkne līdzekļu ir pieejami tām pašvaldībām, kas ir reģionālās attīstības centri. Piemēram, ir specifiska programma uzņēmējdarbības attīstībai degradētajās teritorijās, un šajā periodā ne Skrundai, ne Alsungai šie līdzekļi nebija pieejami. Tagad būs. Tas ir tikai viens piemērs.

Tomēr pievienojamajos novados ir bažas, ka centram tiks pīrāga lielākā daļa, bet nomaļes paliks bešā. Kā to izkontrolēt?

Tas būs jaunievēlēto deputātu pienākums rūpēties par visu novadu.

Ap 60% iedzīvotāju šo novadu reformu atbalstīja. Tātad

Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrs Artūrs Toms Plešs, visjaunākais ministrs kopš Latvijas brīvvalsts atjaunošanas.

40% bija pret.

Ja mēs šo ceļu turpinātu tā, kā bijām iesākuši, Latvijas reģioni tukšotos aizvien straujāk, būtu aizvien mazāk naudas attīstībai. Mēs redzējām, ka tie novadi, kuri izmēros ir mazi, lielāku naudas summu veltīja administrācijas uzturēšanai, nevis attīstībai. Šī reforma bija nepieciešama jau pirms pieciem gadiem. Var teikt, esam ielēkuši aizejošā vilciena pēdējā vagonā.

Savulaik esat izteicies, ka Eiropas Savienības fondi pašvaldībās ierobežoti tiek ieguldīti uzņēmējdarbībai svarīgā infrastruktūrā un tādu privāto investīciju piesaistei, kas radītu darbavietas. Kāpēc ir pamats cerēt, ka šī reforma to mainīs?

Ja novadā atradās nacionālās vai reģionālās attīstības centrs, Eiropas instrumentu klāsts uzņēmējdarbības attīstībai bija pieejams daudz plašāk. Šis ir tikai viens piemērs. Ministru kabinets jau ir apstiprinājis noteikumus specifiskai atbalsta programmai, kas attiecas uz uzņēmējdarbības attīstību degradētās teritorijās. Līdz 1. jūlijam pieteikumus var iesniegt tās pašvaldības, kurās atrodas pieminētie centri. Pēc 1. jūlija šis ieguvums būs pieejams arī tām, kurās pēc apvienošanas būs nacionālie vai reģionālie attīstības centri.

Svarīga ir pašvaldību darbības tiesiskuma uzraudzība, tai skaitā precīzāks varas sadalījums starp domi un izpildvaru. Vai jaunajā pašvaldību likumā tas būs noteikts skaidrāk?

Jā, tas ir noteikts skaidrāk, un tā bija viena no manām prioritātēm – izstrādāt pašvaldību likumu, lai tas stātos spēkā no nākamā gada. Lai tajā būtu skaidri pateikts, ko dara lēmējvara un ko izpildvara. Ir iekļauts nasa-

cījums, ka pēc nākamajām vēlēšanām domes deputātu amatu nevarēs apvienot ar augstiem iestāžu vai kapitālsabiedrību vadītāju amatiem.

Daudzi miljoni eiro paredzēti ceļiem – no valsts budžeta reformas kontekstā, no Eiropas Komisijas Atveseļošanas un noturības fonda. Kuri ceļi tie būs, un kur garantija, ka darbu kvalitāte būs pienācīga?

Jaunajā Kuldīgas novadā tā sauktajiem reformas ceļiem paredzēts finansējums šādu posmu pārbūvei vai atjaunošanai: šogad ceļiem Talsi–Stende–Kuldīga, Kuldīga–Skrunda–Embūte, Adze–Gudenieki–Ēdole; nākamajā un 2023. gadā tiks remontēti ceļi Kuldīga–Basi, paredzēts remontēt arī veco suitu ceļu.

Šogad autoceļu būvniecībā reformas kontekstā no līdzekļiem neparedzētiem gadījumiem tiks investēti 91,9 miljoni eiro. Kopumā nacionālajā attīstības plānā 2021.–2027. gadam paredzēts uzlabot ap 900 kilometru valsts reģionālo un vietējo ceļu, investējot 300 miljonus eiro. No tiem 102 miljoni eiro ieplānoti Eiropas Komisijas Atveseļošanas un noturības mehānismā plānā.

Līdz 2023. gadam plānots valsts un pašvaldības vienotos klientu apkalpošanas centrus izveidot visā Latvijā – tādi būšot vismaz pa vienam katrā pagastā. Kādas būs to funkcijas? Vai tie aizstās vai dublēs pagastu pārvaldes?

Digitālā transformācija patiesi ir būtisks jautājums ministrijas dienaskārtībā. Valsts un pašvaldību vienoto klientu apkalpošanas centru izveidojusi mūsu ministrija sadarbībā ar pašvaldībām un Latvijas Pašvaldību savienību. Tīkla izveide sāka jau 2015. gadā. Šie centri radīti tam,

„Ir specifiska programma uzņēmējdarbības attīstībai degradētajās teritorijās, un ne Skrundai, ne Alsungai šie līdzekļi nebija pieejami. Tagad būs.”

lai ikvienam iedzīvotājam pieeju valsts pakalpojumiem nodrošinātu elektroniski un bez maksas. Iedzīvotāji centros var pieteikt gan valsts pārvaldes portāla *Latvija.lv* e-pakalpojumus, gan atsevišķus pakalpojumus uz vietas papīra formā. Piemēram, ir iespēja deklarēt dzīvesvietu, iesniegt gada ienākumu deklarāciju, pieteikt bezdarbnieka pabalstu, bērnu kopšanas vai slimības pabalstu, aktualizēt datus kadastra informācijas sistēmā utt.

Līdz 2023. gadam plānots izveidot 592 klientu centrus – katrā pagastā pa vienam, galvenokārt bibliotēkās. Tie sniegs pakalpojumus vairākos līmeņos, sadarbojoties ar iestādēm un izmantojot to kompetences. Nākotnē plānots izveidot Valsts pārvaldes pakalpojumu palīdzības dienestu, nodrošinot iespēju saņemt atbalstu neklātienē saziņas kanālos un attīstot to kā attālinātu atbalsta vienību. Plānots piedāvāt attālinātas individuālas konsultācijas.

„Ja atskatāmies uz 2009. gada reformu, tad gan pašvaldības, gan uzņēmēji apstiprina, ka lielās pašvaldības naudu var piesaistīt labāk.”

Valsts un pašvaldību iestādes samazina filiāļu skaitu, un tas jākompensē. Klātienē apkalpojamo cilvēku skaits samazinās, bet palielinās sabiedrības prasība pēc tuvāka atbalsta klātienē, un to novērojam reformas laikā. Mums jābūt rūpējās par tiem cilvēkiem, kuri slīd digitālajā plaisā, par riska grupām. Tādējādi šī ir sociāli vērtīga reforma. Pašlaik iestāžu speciālisti atsevišķos pakalpojumu centros dežurēžimā strādā vienu vai divas dienas nedēļā ar ierobežotu darbalaiku – tas nav efektīvi. Tāpat ir maz klātienē atbalsta. Attālinātā ierēdņa pakalpojumi būtiski palielinās iespējas saņemt valsts iestāžu speciālistu konsultācijas, neatstājot sava pagasta robežas. Informācija par pakalpojumu centru tīklu ir mūsu ministrijas tīmekļvietnē.

Izskaidrojiet, ko nozīmēs ie-

dzīvotāju padomes! Kāds labums no tām būs? Vai domes to ieteikumus ņems vērā? Vai darbs tajās tiks atalgots?

Jaunajā pašvaldību likumā iedzīvotāju padomes paredzētas kā konsultatīvas kolektīvas institūcijas, kuru mērķis ir nodrošināt pagastu un pilsētu iedzīvotāju interešu pārstāvību domē. Viena laikus likumprojekts noteic, ka iedzīvotāju padomes jeb valdes ievēlē no izmaiņas tās sastāvā apstiprina dome. Šo padomi neveido novada administratīvajā centrā un valstspilsētas pašvaldībā. Likumā arī noteikta kārtība, kā tās veidojamas. Padome izskata tos pašvaldības kompetences jautājumus, kas skar attiecīgās vietas iedzīvotāju intereses. Iedzīvotāji, biedrības un nodibinājumi, kā arī komersanti var ierosināt padomē izskatāmos jautājumus, bet padome ir tiesīga par šiem jautājumiem lūgt pašvaldības administrācijas viedokli. Padome iesniedz lēmumprojektus domē, domei ir pienākums tos izskatīt, taču, ja tā tos noraida, tad iemeslus pamato. Taču arī tad likums piedāvā iespējas, kā iedzīvotāji var būtiskus jautājumus virzīt uz domi, piemēram, izmantojot kolektīvo iesniegumu.

Padomes darba organizāciju, locekļu skaitu un kompetenci nosaka nolikums par tās darbību, ko izdod dome. Tajā var noteikt jautājumus, par kuriem dome pirms lēmuma pieņemšanas prasa padomes viedokli. Padomes pilnvaru termiņš ir četri gadi.

Likums atrodas Saeimā, un nevalstiskās organizācijas aktualizē jautājumu par atalgojumu padomēs, taču ministrijas likumprojekta tādā nav paredzēts. Tiesa, pašvaldībai būs tiesības segt padomes darbības izdevumus.

Valdība ik pa laikam sašūpojas. Kādas ir jūsu prognozes, vai tā sagaidīs nākamās Saeimas vēlēšanas?

Valdība jau ilgi strādā apstākļos, kas arī sabiedrībā kopumā ir grūti un atbildīgu lēmumu laiks. Brīžam attiecības ir saspringtākas, taču līdz šim tā spējusi sastrādāties un rast kompromisus. Laikā, kad jāpieņem tik atbildīgi lēmumi par Covid-19 ierobežojumiem un ekonomikas atveseļošanu, valdības stabilitāte sabiedrībai ir īpaši nozīmīga.

**Daiga Bitiniece,
Alberts Dinters
Alberta Dintera foto**

SARUNA AR JUBILĀRI

Prieks rodams ikdienas solī

„Dzimšanas dienas visiem ģimenē svinam, jo viens no lielākajiem priekiem ir būt kopā ar tuvākajiem,” saka kuldīdzniece, četru bērnu mamma un uzņēmēja Rūta Tauriņa, kurai 6. maijā apritēja 48 gadi.

SAVA CEĻA MEKLĒJUMOS

Rūta augusi ģimenē kopā ar diviem brāļiem, mācījusies tagadējā V.Plūdoņa Kuldīgas vidusskolā. Lai arī īstas skaidrības neesot bijis, kādu profesiju apgūt, brīvdomātājas gars alcis izbaudīt lielpilsētas dzīvi, tādēļ Rīgā viņa mācījusies šuvējas profesiju. „Es cerēju, ka nu tik būs brīvība un dzīve – uh! Bet ātri sapratu, ka ne dzīve Rīgā, ne tā profesija nav man piemērota, tādēļ atgriezās Kuldīgā. Pastrādāju pie mammas apavu darbnīcā, bet pēc diviem mēnešiem sapratu, ka visu mūžu šo darbu darīt negribēšu. Ko darīt? Jāmācās! Kuldīgas tehnikumā izmācījos par konditori un strādāju kafejnīcā *Krikumiņš* pie iepriekšējiem īpašniekiem.”

PATĪK CEPT KŪKAS

Kad pēc vairākiem gadiem kafejnīcas īpašnieks Rūtai piedāvā-

jis biznesu pārņemt, viņa ne bez šaubīšanās tomēr piekritusi. Sākumā to vadījusi kopā ar biznesa partneri Daini Pilskungu, vēlāk patstāvīgi. Lai gan uzņēmējas statusā ne vienmēr viegli bijis, ar lielu darbu viss pārvarēts.

Konditores darbs viņai ļoti patīkot. Rūta atzīst, ka ambīcijas un vēlme visu darīt pēc sava prāta vienmēr bijusi liela. Un arī spēja iecerēto sasniegt piemīt, jo darba viņa nebīstoties. 2006. gadā jau kā trīs bērnu mamma un nesen darbību sākusi uzņēmēja pabeigusi Biznesa vadības augstskolu. „Darbs man rada prieku. Komanda strādā, bet arī pašai patīk iesaistīties. Būšu godīga un atzīšu, ka aizletes ar cilvēkiem man ne visai patīk strādāt. Cilvēki ir dažādi: ja ienāk ar negācijām, es nevaru sevi savākt. Bet cept bulkas un taisīt kūkas man ļoti patīk.”

KUPLA ĢIMENE

Rūta dzīvo skaisti iekārtotā mājā Mucenieku ielā, kas kādreiz

piederējusi vecvecākiem. Viņai patīkot sakārtota vide, tādēļ esot gatava darīt daudz, lai tāda būtu.

Rūta Tauriņa ar dēliem Kevinu, Niku un meitu Vendiju viņas 18. dzimšanas dienā. Jaunākā meita Elīna šoreiz palikusi aizkadrā.

Būšana kopā ar savējiem esot vislielākais gandarījums. Liels prieks, ka vecākais dēls Kevins pēc dzīvošanas ārzemēs nesen atgriezies un plāno iekārtot dzīvi šeit. Nīks, kuram ir 20 gadu, strādā ārzemēs, bet ar domu, ka pēc laika atgriezīsies. Vendijai ir 18, viņa mācās tālmācībā un strādā *Krikumiņā*. Jaunākā meita Elīna nākamgad sāks skolas gaitas.

„Man ir superīgi vecāki! Vislabākie,” saka Rūta. „Reizēm žēl, ka mamma tik daudz strādā, skrien kā vāvere ritenī, bet tad saprotu, ka tāda viņa ir. Viņai tā patīk. Tā viņa jūtas laimīga. Vienmēr man palīdz, nes no dārza mums tomātus, gurķus. Arī manī ir kaut kas no viņas – man patīk būt rošīgai.” Par to liecina arī kuplā dzīvnieku saime. Kā ģimenes locekļi tiek loloti kaķis un trīs neliela auguma suņi.

Jolanta Hercenberga
Rūtas Tauriņas arhīva foto

ATTIECĪBAS

Laiks brokastis gatavot bērnam pašam

Brokastis mēdz dēvēt par dienas svarīgāko ēdienreizi, kaut arī bieži vien grēkojam, šo maltīti izlaižot. Bērni jau no mazotnes jāradina tās ēst. Kad ir īstais brīdis uzticēties un ļaut tās pagatavot pašiem, skaidro „Rimi” bērniem emocionālās labsajūtas un attiecību eksperte Ivetā Aunīte.

PIRMIE SOĻI VIRTUVĒ

„Mērķtiecīga vēlēšanās darboties virtuvē bērnam var rasties jau piecu gadu vecumā. Šajā laikā viņš pats var sarūpēt pavisam vienkāršas brokastis. Ļoti bieži mazie labprāt taisa brokastis arī citiem, un kopā būšanai tas ir svarīgi,” stāsta psiholoģe.

I.Aunīte uzsver: ja bērns grib, viņam jāļauj virtuvē darboties. Tomēr pagatavot sarežģītāku maltīti un regulāri to sagādāt būs pa spēkam bērnam no deviņiem gadiem. Tas ir laiks, kad nostiprinās patstāvība un atbildība. Darbošanās virtuvē un spēja parūpēties par sevi raisīs gandarījumu, ticību spējām un līdzvērtības izjūtu. Tieši iespēja izvēlēties – ēst omleti vai putru – var mudināt bērnu darboties vairāk.

LAI NAV STĪVI UN PIESPIEDU KĀRTĀ

„Nav pareizu variantu, kam brokastis jātaisa. Pats svarīgākais ir tas, kāda atmosfēra tiek radīta – lai tā raisa pozitīvas asociācijas, nevis saistās ar stīvām, formālām sarunām neatkarīgi no tā, kas celts galdā vai kurš brokastis pagatavojis,” skaidro I.Aunīte.

Labā ideja ir maiņas princips. Citās ģimenēs ierasts, ka darbdienās brokastis katrs sev pagatavo pats, bet vakariņās visa ģimene sanāk pie kopīga galda. Jāsabalansē ģimeniskas noskaņas radīšana un patstāvības un noteiktu prasmju ieaudzinašana. Kā to organizēt, tā ir katras ģimenes izvēle. Taču ir ārkārtīgi svarīgi, lai ēdienreize kļūst nevis par vēl vienu pārbaudījumu, bet gan par patīkamās sarunās pavadītu laiku, kad ne tikai var ieturēt maltīti, bet arī veidot attiecības.

SĀKT AR VIENKĀRŠĀKO

„Uzticot bērnam brokastis, mēs palīdzam mācīties patstāvību un neatkarību, kā arī apgūt prasmes virtuvē un pamatzināšanas uzturamācībā. Jau laikus, jūtot interesi par darbošanos, vajadzētu viņu atbalstīt un ierādīt pavisam vienkāršas receptes. Sākumā bērns ēdienu gatavos bez palīgierīcēm, pēc tam apgūs darbību ar sviestmaižu nazi un vienkāršākajām elektroierīcēm, piemēram, tosteri un maizīšu pannu, pēc tam jau būs gatavs rīkoties ar blenderi, pannu, plīti un citām iekārtām.”

MANAS ATZIŅAS

Lai ezers nenolaižas pār sievišķi

Ina Celitāne, folkloras skolotāja Kuldīgā

■ **Latvijā mani visvairāk iepriecina** daba, tās pieejamība, iespēja baudīt gadalaikus un nepārtrauktās krāsu nianšes. Arī cilvēki – sirsnīgi un atsaucīgi. Kultūra – no senās līdz laikmetīgajai.

■ **Latvijā mani visvairāk apbēdina** lielais pašnāvību skaits.

■ **Kuldīgā visvairāk iepriecina** cilvēki, kuri spēj ne tikai ilgoties, bet arī sapņus piepildīt. Man šķiet, ka te ir cilvēki ar zelta zivtiņu kabatā. Taču tā ir šķietamība – visur apakšā darbs un neatlaidība.

■ **Kuldīgā visvairāk apbēdina** saulesbrāļi.

■ **Mana lielākā vēlēšanās ir** nedefinēta, amorfa, nenosaukta... Kā teikā par Usmas ezeru. Sievišķis nosauca ezeru vārdā, un ezers nolaidās. Sievišķim pāri!

■ **Man darbā vissvarīgākais ir** bērns kā cilvēks.

■ **Ja būtu jāmaina nodarbošanās**, tad domātu: „Kāpēc jāmaina?”

■ **Mans dzīves moto:** „Visas upes plūst uz jūru.”

■ **Vērtīgākā dzīves mācība:** tu esi tas, ko tu dari.

■ **Es dzīvē nekad...** Dzīvē tā nenotiek! Atliek tik nodomāt, ka es nekad, un... bāc! Kāds ieslēdz taimeru.

■ **No saviem vecākiem** mācos drosmi. Viņi ir fantastiski – tētis un mammīte. Mammīte mani iedvesmo. Man ir ļoti paveicies!

■ **Mani visvairāk iedvesmo** radošums visdažādākajās izpausmēs: skaņās, krāsās, vārdos, idejās. Iedvesmo atrasti risinājumi un aizrautība, tos meklējot. Vismelnākajā naktī iedvesmo zvaigžņu raksti debesjumā. Vissaulainākajā dienā – ēnu spēle. Visvairāk iedvesmo ģimene – mans burbulis, kurā ir lieli un mazi burbuliņi, arī draugi un draugu draugi, ar kuriem vārāties kopīgā katliņā. Ventas krastā.

STĀRĶA VĒSTIS

Kuldīgas slimnīcas dzemdību nodaļā no 28. aprīļa līdz 4. maijam piedzimušas sešas meitenītes un pieci puikas. Bērniem doti šādi vārdi: Kristīne, Marta Anna, Grēta, Mia, Daniela, Anna, Markuss, Artūrs, Jēkabs, Dāvids un Gabriels.

Elisa Rudzīte

NEDĒĻAS VIESIS

Dzīves virpulis florbolā. Un sporta biznesā

RITENBRAUKŠANA

PLUDMALES VOLEJBOLS

M.Pļaviņš un E.Točs par
rangu neuztraucas, jo olim-
piskās kvotas izcīnījuši jau
2019. gada oktobrī, savukārt
A.Samoilovam un J.Šmēdiņam
pozīcijas jānostiprina. Lai
olimpiskajā kvalifikācijā pun-
ktu krājumu papildinātu, mū-
sējiem turnīrā jāizcīnā vismaz
piektā vieta.

Kuldīgā

NOVADA MUZEJĀ

www.kuldigasmuzejs.lv

Ekspresizstāde Šarmantā Kuldīga

Pie muzeja aplūkojama ekspresizstāde *Šarmantā Kuldīga* – krājuma fotogrāfijas, muzeja darbinieku iemūžinātas ainavas. Tās atklāj, cik ainaviska un iedvesmojoša bijusi pilsēta senāk, un pierāda, ka nekas nav mainījies.

Pilsētas spēle Vecpilsētas nianses

Tās maršruts ved no vides objekta *Teleports* pa Liepājas ielu cauri vecpilsētai līdz muzejam. Uzdevumi rosina atklāt daudz ko jaunu.

www.kuldigasmuzejs.lv/vecpilsētas-nianses

Virtuālā izstāde Latvijas Tautas frontes Kuldīgas nodaļa

Ap 270 rakstu un fotogrāfiju par LTF Kuldīgas nodaļu.

tautasfronte.kuldiga.lv

Virtuālā izstāde Kuldīga senāk un tagad

Fotogrāfijas atklāj pilsētas stāstu, ļaujot salīdzināt, kāda tā bijusi agrāk un kā mainījusies.

www.kuldigasmuzejs.lv/virtuālās-izstādes

Virtuālā izstāde Kuldīga un novads 100 gados

Kuldīgas novads Latvijas 100 gados – no 1918. līdz 2018. gadam.

www.kuldigasmuzejs.lv/virtuālās-izstādes

20 ievērojamu novadnieku dzīvesstāsti

www.kuldigasmuzejs.lv/ievērojami-novadnieki

BIBLIOTĒKĀ

Tiešsaiste feisbuka kontā

11.V 11.00 *Padomi vieglākai ikdienai* – saruna ar tūrisma speciālisti Viju Zariņu.

14.V 11.00 *Jauno grāmatu rīts.*20.V11.00 *E-grāmatu rīts.*25.V11.00 *Padomi vieglākai ikdienai* –

saruna ar fizioterapeiti Vinetu Bauksi.

28.V 11.00 *Jauno grāmatu rīts.*

Virtuālā izstāde

No 18.V *Gleznotājam, mākslas studijai*

jas „Kuldīgas palete” bijušajam vadītājam Vilnim Rasam – 80.

Lasītāju klubi

26.V 16.00 lasītāju kluba tikšanās.

27.V19.00 literatūras diskusiju kluba

Plaukts nodarbība platformā Zoom.

Literatūras izstādes

Līdz 14.V *Mātes diena.*Līdz 24.V *Dzejniecei un rakstniecei**Laimdotai Sēlei* – 70.Līdz 31.V *Pavasara darbi dārzā.*

Skrundā

Svētkiem būs būt!

15. maijā notiks Skrudas svētki *Esi viens no...* ar tradīcijām un jauninājumiem, ņemot vērā epidemioloģiskos ierobežojumus.

„Ir tāds savāds, pandēmijas diktēts laiks, bet tas nenozīmē, ka svētkus nevar svinēt, tikai jāievēro piesardzība,” teic kultūras nama menedžere Liene Krūmiņa. „Turklāt šie laikam būs pēdējie novada svētki, taču svētki ir un būs arī Skrundai.”

6.00 svinības tradicionāli sāksies ar makšķerēšanas sacensībām *Modinām zivis!* (organizē Kārlis Kliemanis, tālr. 29123514).

10.00 svētku atklāšana tiešraidē vietnēs *YouTube.com* un *Facebook.lv*.

No 11.00 līdz 17.00 autofotoorientēšanās sacensībās *Rullē, Skrunda!* var braukt savā nodabā, meklējot objektus (pieteikumu sūtīt e-pastā: skrundakn@inbox.lv, tālr. 28327993 vai 26121374). Ģimenēm ar bērniem šajā laikā laukumā aiz kultūras nama būs izjāde ar zirgu, apskatāmi truši un putni no Bauskas novada, eksotiski putni no Kuldīgas, varēs fotografēties ar multfilmu tēliem.

18.00 koncerts tiešraidē: piedalīsies Gints Grāvelis, Ainars Bumbieris, Kato (Anna Zankovska), Jānis un Arta Anna Buķeļi.

22.00–1.00 vakara pastaiga Pilskalna estrādē un pastaigu takā.

Skrundas novadā

RAŅĶOS

Pie pākalpojumu pārvaldes 9.V 10.00 pavasara tirgus.

RUDBĀRŽOS

Bibliotēkā līdz 31.V izstāde *Nikrāces skati cauri gadalaikiem* – Ingas Ezerietes fotogrāfijas uz koka.

PASĀKUMI

Tēlniecei Līvijai Rezevskai – 95

Līdz 13. jūnijam par godu tēlnieces, Kuldīgas Goda pilsones Līvijas Rezevskas 95 gadu jubilejai notiek pasākumu programma *Ieritināties Viņas klēpī*.

Mākslinieku rezidences galerijā Pils ielā četru Kuldīgas mākslinieču Ingas Melderis, Ilzes Vanagas, Danutes Siles un Annemarijas Gulbes jaunradītie darbi reflektē par L.Rezevskas

mantojumu.

Mākslas namā 1905. gada ielā – ieskats tēlnieces radošajā darbībā: zīmējumi, skices, modeļi, fons izjūtām par padomju laika mākslu un atmosfēru.

L.Rezevskas izstāžu zālē Mucenieku ielā – pastāvīgā ekspozīcija ar tēlnieces mantojumu. 20.V atceres pēcpusdiena.

Spēle *Klusie pilsētnieki* ļauj iepazīt Pilsētas dārzā mī-

tošos klusos pilsētniekus – L.Rezevskas skulptūras. Var ielūkoties novada muzeja fotogrāfijās par tēlnieces ikdienu un radošo darbību, pārbaudīt zināšanas, atbildot uz jautājumiem.

www.kuldigasmuzejs.lv.

Radošā darbnīca ar māksliniecēm Neldu Blūmu un Danuti Sīli. Laiks un vieta tiks izziņoti maijā. Informācija arī feisbuka lapā *Kuldigaresidence*.

Kuldīga fotoattēlos

Ikviena var pašvaldībai nosūtīt savas fotogrāfijas ar Kuldīgu.

Termiņa nav – ja jums ir attēli, kuros iemūžināta pilsēta vai citas vietas novadā un vēlaties ar noskaņu bildēm dalīties, tās jāšūta e-pastā: kuldiga2027@kuldiga.lv. Nosacījumi: ne vairāk par 20 fotogrāfijām; skaidrs attēls, ne mazāk kā 1 MB; autors; apliecinājums, ka jums nav iebildumu pret bilžu izmantošanu projektā *Eiropas kultūras galvaspilsēta 2027*, norādot autora vārdu.

Skanēs izsūtīto cilvēku vārdi

14. jūnijā 11.00 interneta vietnēs *LSM.lv* un *LNB.lv* no katras pašvaldības, arī Kuldīgas novada, tiks straumēts lasījums ar to 15 000 cilvēku vārdiem, kuri 1941. gadā izsūtīti uz Sibīriju.

BĒRNU UN JAUNIEŠU CENTRĀ

/Nolikumi: http://kuldigasbjc.lv. Par pieteikšanos prasīt BJC./

■ Var pieteikties mūzikas konkursam *Mīldziesmiņa*: klātieņi – līdz 7.V, attālinātajai norisei – līdz 14.V, aizpildot anketu: https://ej.uz/mildziesmina2021.

■ Var piedalīties Austrumkursas un Viduskursas tradicionālajā dziedāšanas konkursā *Dziesmu dziedu, kāda bija*, pieteikties līdz 21.V. Līdz 25.V var pieteikties muzicēšanas konkursam *Klaverjakte*.

Kuldīgas novadā

KABILĒ

Bibliotēkā līdz 5.VI Vizmas Hartmanas gleznu izstāde *Harmonijā ar dabu*.

LAIDOS

Bibliotēkā līdz 5.VI Mārtiņa Pizika gleznu izstāde *Laidu, Kazdangas pagasts*. Līdz 15.VI Teiksmas Neilandes darbu izstāde *Teiksmas roku pīti darinājumi*.

Sermītes bibliotēkā maijā Mārtiņa Pizika lidmodeli.

PADURĒ

Bibliotēkā maijā feisbukā izstādes *Notraus putekļus* un *Stādām*.

8.V bērniem zīmēšana ar kritiņiem uz asfalta *Zīmēsim mūsu māmiņām par prieku*.

PELČOS

Bibliotēkā maijā *Krāsainā pildspal-*

vu varavīksne – Ilzes Jansones kolekcija.

Parka lasītava – lasīšanas nodarbība mazajiem. (Laiks un datums tiek saskaņots iepriekš, tālr. 20282199.)

KURMĀLĒ

Priedaines bibliotēkā maijā feisbuka un instagrama kontā izstādes *Literatūras jaunumi* un *Stādī, audzē, priecāties*.

Pie bibliotēkas 8.V 10.00–16.00 bērnu zīmējumu konkursa *Manai māmiņai* izstāde.

No 10. līdz 30.V bibliotēka slēgta.

RENDĀ

Bibliotēkā līdz 21.V Vizmas Hartmanas gleznu izstāde *Mana krāsainā pasaule*.

SNĒPELĒ

Bibliotēkā līdz 24.V *Kuldīga un...* – Oļģerta Visvalža Grūbes fotogrāfijas. Feisbukā izstāde *Grāmatu jaunumi*.

TURLAVĀ

Bibliotēkā līdz 26.V Ingas Kļavas skalu pinumu izstāde *Krustu šķērsu*.

VĀRMĒ

Bibliotēkā 9.V 13.00 feisbukā tiešraide *Mana citādā māte* – fragmentus no Noras Ikstenas grāmatas *Mātes piens* lasīs Ēdoles amatier-teātra dalībnieki. Maijā Kabiles skolotāja Eduarda Skabja miniatūrgāmatu kolekcija. Izstāde *Literatūras jaunumi* bibliotēkā, feisbukā, instagramā un *Draugi.lv*.

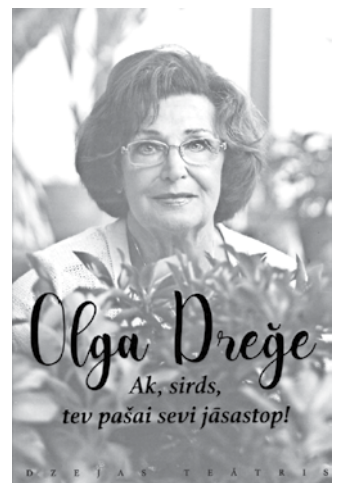
LASĪTPRIEKŠ

Ir vērts atvērt

Kuldīgas bibliotēka sagatavojusi apskatu par grāmatām, kuras vērts izlasīt.

Ak, sirds, tev pašai sevi jāstāp!: aktrises Olgas Dreģes izvēlēta dzeja, saruna par dzeju un dzīvi. Rīga: *Aminori*, 2020.

Grāmatā apkopota 18 latviešu autoru dzeja, kas tuva un mīla Dailes teātra leģendārajai aktrisei. Tā mijas ar sarunām, kurās viņa atklāj pārdomas par dzīvi un mākslu. Izlasē O.Dreģe iekļāvusi tos dzejoļus, kuras runājusi 80. dzimšanas dienas koncertos. Emocionālās pārdomas rada klātbūtnes izjūtu un ļauj katru dzejoli, iespējams, dzeju vispār, ieraudzīt pilnīgi no jauna.

PĀRDOD

ZEMI (1 ha) Kuldīgā, Skrundas ielā.
Tālr. 22451835.

OPEL CORSA, 2002, jauna TA, cena: 1500 eiro (runājama). Tālr. 28245521.

Pārdod **METĀLA JUNTUS** un noteksistēmas no ražotāja. Cena: no 5,50 EUR/m². Tālr. 20211377.

Pārdodam svaigi atdzesētus **CŪKGAĻAS** pusliemeņus (svilīnātus), vidējais pusliemeņa svars: 40–45 kg, cena: 2,60 eiro/kg (min. pasūtījuma daudzums – ¼); pārdodam vistas gaļu (2,00–2,30 eiro/kg, min. daudzums 15 kg). Piegāde, sadale bezmaksas. Tālr. 28890462.

Pārtikas **KARTUPEĻUS**. Tālr. 27811870.

Sēklas lieluma agros **KARTUPEĻUS** 'Solists', 'Borovina', 'Sunshine'. Saimniecībai piegādāju maisos. Tālr. 24976880.

Piedāvājam kvalitatīvas bērza **BRIKETES**, ilgi deg, mazs pelnu atlikums, ar visu piegādi Kuldīgā 130 eiro par paleti. Tālr. 20331463.

KOKMATERIĀLUS. Tālr. 28796607.

Skaldītu lapkoku **MALKU**. Tālr. 27885688.

MALKU maisos, kravās. Tālr. 26544462.

SIA **AJG plus** – sazāģētu nomaļu **MALKU**. Tālr. 29399939.

Visu veidu **MALKU**. Tālr. 26153187.

Skaldītu un kluču **MALKU**. Tālr. 20396500.

Skaldītu un šāļu **MALKU**. Tālr. 24877409.

Pārdod ar piegādi zāģētavas atgriezumus **MALKU**; skaldītu malku; 3 m garu meža malku. Tālr. 29249578.

Lapkoku **MALKU**. Tālr. 29883311.

Skaldītu **MALKU**, piegādā. Tālr. 29428876.

MALKU – skaldītu un klučos. Tālr. 27811870.

Aku, kanalizācijas **GRODUS**. Tālr. 29142702.

Pārdod visu veidu **MALKU**. Tālr. 25971768.

Skaldītu **MALKU**. Tālr. 29254530.

Svaigus un trūdējušus **KŪTSMĒSLUS** maisos ar piegādi. Maiss – 3 eiro. Tālr. 26518070.

KŪTSMĒSLUS ar piegādi. Tālr. 28317460.

TRŪDZEMI, melnzemi. Tālr. 29254530.

DAŽĀDI

Piedāvā automašīnu *Audi, Škoda un VW DIAGNOSTIKU, REMONTU un REZERVES DAĻAS*. Iepriekš pieteikties, zvanot darbdienās no 10.00 līdz 18.00. Tālr. 27119840.

Sertificēta **BŪVFIRMA** ar pieredzi veic dažādus būvdarbus, dokumentācijas noformēšanu. Tālr. 29705025.

Visu veidu **JUMTA** un **CELTNIECĪBAS** darbi. Tālr. 26844885.

Siltinām mājas ar **EKOVATI**, granulām un termoputām. Tālr. 26748235.

MEŽA stādīšana, **JAUNAUDŽU** kopšana. Bezmaksas konsultācijas. Tālr. 25731315.

Sertificēta **TAKSATORA** pakalpojumi: meža inventarizācijas lietu izgatavošana; mežaudzes novērtēšana; cirsmu dokumentācijas sagatavošana; īpašuma robežu, kupicu ierīkošana un atjaunošana; bezmaksas konsultācijas. Tālr. 25731315.

Zāģē, skalda, krāmē **MALKU**. Tālr. 24983548.

Ātri un lēti ierīkojam **DZIĻURBUMUS**. Tālr. 29605105, 28205914.

Tīra un remontē **AKAS**. Tālr. 27448331.

Tīrām **AKAS**. Tālr. 26018109.

LĪDZJŪTĪBAS

*Es neaizeju...
Es vienmēr būšu pie jums –
putenī, bērzos, zvaigznēs.*

/Ā.Elksne./

Izsakām līdzjūtību un domās esam kopā ar visiem tuviniekiem, atvadoties no JĀŅA BIERANDA-BIERENA. Skaidrīte, Uldis, Zenta, Ineta, Jānis

*Jebšu man arī pamirtu miesa un sirds,
taču Tu, Dievs, esi mans patvērums un
mana daļa mūžīgi!*

/Ps. 73:26/

Izsakām sirsnīgu līdzjūtību Vilmai Bierandai-Bierenai un visiem sērojošajiem, no JĀŅA atvadoties. Usmas Sv. Pētera draudze

Ineta, izsaku līdzjūtību, no JĀŅA atvadoties.

Andra

No sirds jūtam līdzī Vilmai un visai Bierandu-Bierenu ģimenei lielajās bēdās, JĀNI zaudējot.

Bušeru ģimene

Izsakām līdzjūtību piederīgajiem, SKAIDRĪTEI MEIREI aizejot mūžībā. Aina, Austra, Marija, Mūrnieki, Gudiņi

*Lai tēva mīlestība paliek dziļi sirdī
Par avotu, kur mūžam spēku smelt.*

/I.Mežnora./

Izsakām visdziļāko līdzjūtību Laimai Stepanovičai, tēvu mūžības ceļos pavadot.

PKS *Kalnmuīža* valde un darbinieki

*Vakarzvaigzne mirgo klusi,
Sirds nu mieru atradusi.*

/A.Lūsis./

Skumju brīdī esam ar jums, Argita un Alvi, mammu zemes klēpī guldot. Gunita, Aldis, Kalvis, Inuta un Gatis

*Lai sapnis balts viņas dvēseli aijā
Unklusais miers ar saviem spārnieniem
sedz.*

/Ā.Elksne./

Izsakām līdzjūtību Argitai ar ģimeni un Alvim, mammu mūžības ceļā pavadot. Lūcija, Dace, Virbuļu ģimene

*Kad vakaram tavam neaust vairs rīts,
Kad mūžības gājiens tev iezvanīts,
Tad dvēsele brīva mūžībā iet,
Kur saule nekad vairs nenoriet.*

/B.Senkēviča./

Izsakām visdziļāko līdzjūtību Argitai Rozenbergai un pārējiem piederīgajiem, māmiņu mūžībā pavadot. *Eugestas Kurzemes kolēģi*

*Tu arvien būsi šai pusē
Tai gaismā, ko atstājis mums.*

/Ā.Elksne./

Jūtu līdzī Lūcijai, bērniem un mazbērniem, GUNTI ĶĪVITU mūžībā pavadot. Leonīne

*Mēs klusējot paliekam,
Vēji šalko un mierina mūs.
Bet tava vieta, kas bija šai dzīvē,
Ir, bija un vienmēr būs.*

/N.Dzirkale./

Izsaku līdzjūtību sievai, bērniem un mazbērniem, GUNTI ĶĪVITU mūžības ceļos pavadot. Līvija Megne

*Es reizēm atnākšu uz brīdi īsu,
Lai redzētu, kā mani koki zied.*

/Ā.Elksne./

Esam kopā ar Inesi Krastiņu, tēti pēdējā ceļā pavadot.

Darbabiedri

*Pāri jumtiem gājputni skries
Un uz pavasara dzīrēm trauksies,
Jautri tie pēc tevis sasauksies,
Bet tu klusēsi un neatsauksies.*

/A.Vējāns./

Kuldīgas slimnīca izsaka dziļu līdzjūtību, Agritai Šternbergai vecmāmiņu un Ingūnai Valterei mammu zaudējot.

PĒRK

LAUKU VIENSĒTU. Tālr. 25978769.

Dāvji Mežs pērk **MEŽA ĪPAŠUMUS** un **CIRSMAS** izstrādei. Nodrošinām samaksu uzreiz gan par cirmām, gan īpašumiem. Veicam arī stigošanu, das-tošanu. Sagatavojam visus nepieciešamos dokumentus mežniecībai, veicam arī īpašuma atdalīšanu un mērniecību. Atrodamies Smilšu ielā 24, Kuldīgā. Tālr. 27406251.

SIA *Craftwood Invest* **PĒRK MEŽA ĪPAŠUMUS** visā Latvijā, cena: 1000 – 10 000 EUR/ha. Samaksa darījuma dienā. Tālr. 26360308.

MEŽUS, cirsmas, malku. Tālr. 26544462.

Pērk ozola **ZĀĢBALĶUS**, 3,10 m, no 22 cm diametrā. Tālr. 26324898.

Pērk visu veidu **APAĻKOKUS** krautuvēs. Tālr. 26324898.

Z/s SMAIDAS pērk **MĀJLOPUS**. Tālr. 29437251, 28393052, 63341221.

TRAKTORUS, PIEKABES un lauksaimniecības inventāru. Tālr. 25357742.

AUTOMAŠĪNAS. Tālr. 28679476.

Padomju laiku **KONDITIONERJAS** rieksīņu formiņas un sēnīšu formiņas. Tālr. 26207295.

Vecos padomju laika **TRAUKUS**. Tālr. 26277335.

Pērku pirmskara **MONĒTAS**. Tālr. 28850080.

Pērku apaļas un ovālas **DZINTARRA** krelles, piespraudes, kulonus. Tālr. 20323336.

Pērku **RAGUS**. Tālr. 22728888.

Briežu **RAGUS**. Brauc pakaļ. Tālr. 29886349.

VĪNGLIEMEŽUS no 3 cm diametrā: Kuldīgā, Eglu ielā, tālr. 28925676; Skrundā, Liepājas ielā 4, tālr. 25321178; transports pie klienta, tālr. 26284210.

VAJADŽĪGI

SIA **MARS** (46103002907) piedāvā darbu kokapstrādes cehā. Alga: 900 EUR. Tālr. 29284817.

NovaSafs jumti un būves aicina ilgtermiņā savai komandai pievienoties **MEISTARU** kvalitatīvai būvniecībai. Alga: 1500 EUR. SIA *NovaSafs* (51203025781). Tālr. 29600960.

DARBS Vācijā gaļas kombinātā. Stundas likme: 9,50 eiro. Nodrošinām ceļu un dzīvošanu Vācijā. Sīkāka informācija pa tālr. 20227843. SIA *ALMA M* (40003543608), lic. nr. 22/2017.

**LOGI
DURVIS
ŽALŪZIJAS**
**Lielā iela 30,
Jelgava**
20877777
latvijaslogi@inbox.lv

IZIRĒ

TELPAS komercdarbībai izdevīgā vietā. Tālr. 26593709.

Viss par reklāmu
Kurzemniekā!
Tālrunis 25466688.

Dziedniece Sāra

- Dziedināšana
- Pareģošana
- Atbrīvošana no dažādām atkarībām (alkohola, azartspēlēm u.c.)

Tel. pierakstam 26381988
Pienems Kuldīgā 11., 25. maijā.

Sertifikāta Nr. 67

PĀRDOD
viegli uzstādāmas
dažādu izmēru un
veidu polikarbonāta
SILTUMNĪCAS.
Aizvedīsim.
T. 27848667.

VIKA SIA «Vika Wood»
kokzāģētava PĒRK
egles un priedes zāģbaļķus.
Sīkāka informācija pa tālruni **26443376**.
Papildu informācija www.vikawood.lv.

VĀRDADIENTAS

No 8. līdz 15. maijam

8. Staņislavs (2927), Staņislava (614), Stefānija (610)
9. Klāvs (1162), Einārs (1062), Ervīns (1311)
10. Maija (6369), Pajja (15)
11. Milda (500), Karmena (135), Manfreds (16)
12. Valija (1542), Ināra (6862), Ina (2588), Inārs (319)
13. Irēna (6167), Irīna (1106), Ira (509), Iraīda (130)
14. Krišjānis (1303), Elfa (69), Aivita (258), Elvita (215)
15. Sofija (5581), Taiga (172), Airita (192), Arita (597)
Populārākie: Ināra un Staņislavs.

Labi skan kopā

Ina Koliškina, manikīre:

– Man vārdu deva vecmāmiņa no mammas puses. Viņa izdomāja: tādēļ, ka man ir garš uzvārds, jādod īss vārds. Turklāt trīs pēdējie uzvārda burti veido vārdu Ina, tādēļ kopā labi skaņēs. Tie patiešām kopā labi skan, tādēļ apprecoties uzvārdu neesmu mainījusi. Vārds nav pārāk biežs. Skolas laikā parāklāsē pazinu vienu Inu, tagad pazīstu vairākas skaistumkopšanā strādājošas. Laikam vārds dod radošumu, lai varam darīt to, kas patīk, un veidot skaistumu. Man vārds ļoti patīk, bet ģimenes lokā kopš bērnības ir arī otrs – Pūķis. Pat nezinu, kā tas iegājās, bet vecmāmiņa, mamma un viņas draugi mani mēdz tā dēvēt. Tādā labā nozīmē, jo ir jau arī labie pūķi.

JOKI

Autovadīšanas kursos:

– Ārprāts, cik daudz dažādu noteikumu! Visa mūža nepietiks, lai tos pāspētu pārkāpt!

.....

Ja karantīnas laikā kāds ar jums flirtē, neuztveriet to nopietni! Visiem ir garlaicīgi.

.....

Sejas maskas tik tiešām glābj cilvēku dzīvību. Šodien uz ielas es satiku savu veco brūti, un viņa mani neatpazīna.

PĒRKAM

**Augošu koku cirsma
un sortimentus pie ceļa**

Meža īpašniekiem:

- Veicam bezmaksas konsultācijas;
- Palīdzam meža taksācijas sagatavošanā, cirsmu iestigošanā;
- Palīdzam iesniegt ciršanas pieteikumu VMD.

Metsā

Telefoni informācijai: 29150470, 67804343
www.metsaforest.com/lv

LAIKA PROGNOZE

Nākamnedēļ var sākt gaidīt vasaru

Dažviet ievas esot noziedējušas, dažviet vēl tikai plaukst, maija pirmajā nedēļā visā Latvijā valdīja aukstums, bet ar pirmdienu strauji kļuš siltāk.

Līdz šim bija brāzmaini vēji un spēcīgi nokrišņi (Kurzemē ne tik sevišķi), ko uzturēja plaši cikloni ar aukstajām gaisa masām no Eiropas. Nedēļas nogalē laiks vēl saglabāsies vēss, brīvdienā naktīs iespējamās salnas (vairāk valsts centrālajā un austrumu daļā). Sestdien Viduskurzemē ap +8, naktī var būt pat zem nulles, svētdien dienas vidū pakāpsies līdz +12. Mēreno ziemeļi nomainīs dienvidu vēji brāzmās līdz 11 m/sek. Nokrišņi pie mums nav gaidāmi.

Naktī uz pirmdienu temperatūra vairs nekrītīs (būs ap +10), bet dienā pakāpsies līdz +22. Jaunajā nedēļā siltums būs tik noturīgs, lai iestātos meteoroloģiskā vasara. Pirmdien gaiss visur sasils vismaz līdz +20 grādiem. Valsts lielākajā daļā vidējā temperatūra piecas diennaktis būs virs +15, un tas tiek uzskatīts par vasaras sākumu. Būs spoža saule. Otrdien un trešdien kļūs par grādu vai diviem siltāk, piekrastē, kā ierasts, pavasaros temperatūru zemāku dara vēji no jūras, kas vēl nav iesilusi.

Daina Tāfelberga

„Acis darba izbijās, rokas darba nebijās”

Alsungas Ziedlejas estrādē vietējie talcinieki atbrīvo Kauliņupi no bebru sanestajiem zariem.

„Ar vairākiem piegājieniem lielu daļu jau paveicām un upes gultni no zariem atbrīvojām. 12. maijā turpināsim,” tā alsundziece Biruta Skujiņa saka par viņas ierosmi – nojaukt bebru sprostus Kauliņas upītē pie Ziedlejas estrādes.

B.Skujiņa stāsta, ka pērn krastā bebru sev ierīkojuši dzīvvietu zem diviem lieliem melnalkšņiem, kas liela vēja dēļ iegāzušies upē: „Gultne tika izkropļota, izskatījās šausmīgi, bet nav tik vienkārši to novākt, jo pēc zariem jābrien ūdenī. Man par to skatu sāpēja sirds. Būtiski bija ne tikai to vietu sakopt, bet arī atbrīvot upi, lai tek pa ierasto gultni.”

Pavasārī viņa aicinājusi arī citus novērst postījumus. Kopā ar mežsargu Juri Šteinbergu, Aivaru Sokolovski un Modri

Jēkabsonu zāģējuši un dedzinājuši zarus. Mazliet straume atbrīvota, bet darāmā vēl bijis daudz. Biruta organizējusi otru talku, kurā pievienojušies suitu amatnieki Ausma Ķēde, Arnis Gercāns, Imants Brūnis, Jānis Strujevičs un Inga Šēna-Laizāne. Vairākas stundas zāģēti zari, vilkti ārā no ūdens un dedzināti. B.Skujiņa stāsta, ka 12. maijā tikšot rīkota trešā talka, jo darāmā vēl pietiekami, lai vasarā Ziedlejas estrāde ar savu skatu visus priecētu. „Acis darba izbijās, rokas darba nebijās,” saka B.Skujiņa. „Ja mūsu nebūtu tik daudz, tad ar šo darbu galā netiktu. Bet tiksim, jo Alsungā ir ļoti daudz labu cilvēku.”

**Jolanta Hercenberga
Ingas Šēnas-Laizānes
arhīva foto**

Paziņojums par ietekmes uz vidi novērtējuma ziņojuma sabiedrisko apspriešanu

Paredzētās darbības nosaukums: derīgo izrakteņu (kūdras) ieguve kūdras atradnē *Skudru purvs* Kuldīgas novadā.

Paredzētās darbības vieta: Kuldīgas novada Rumbas pagasta zemes īpašums *Valsts mežs „Rumba”* (kadastra Nr. 62840070118), zemes vienība ar kadastra apzīmējumu 62840060410.

Ierosinātais: a/s *Latvijas valsts meži*, reģ. Nr. 40003466281, adrese: Vainodes iela 1, Rīga, LV-1004, elektroniskā pasta adrese: lvm@lvm.lv.

Lēmums par nepieciešamību veikt ietekmes uz vidi novērtējumu: Vides pārraudzības valsts biroja 2018. gada 28. novembra lēmums Nr. 5-02/15 par ietekmes uz vidi novērtējuma procedūras piemērošanu.

Sagatavotā ziņojuma nosaukums un sagatavošanas datums: ziņojums par ietekmes uz vidi novērtējumu derīgo izrakteņu (kūdras) ieguvei kūdras atradnē *Skudru purvs* Kuldīgas novadā, 2021. gada maijs.

Ziņojuma sagatavotājs: SIA *Vides Konsultāciju Birojs*, reģ. Nr. 40003282693; juridiskā adrese: Pils iela 7–11, Rīga, LV-1050; biroja adrese: Ezermalas iela 28, Rīga, LV-1014; elektroniskā pasta adrese: birojs@vkb.lv.

INFORMĀCIJA PAR SABIEDRISKO APSPIEŠĀNU

(sabiedriskā apspriešana tiek organizēta atbilstoši Covid-19 infekcijas izplatības pārvaldības likuma 20. panta nosacījumiem). Ietekmes uz vidi novērtējuma ziņojuma sabiedriskā apspriešana notiks no 2021. gada 7. maija līdz 7. jūnijam.

Ar ietekmes uz vidi novērtējuma ziņojumu un tā videoprezentāciju var iepazīties:

- SIA *Vides Konsultāciju Birojs* tīmekļa vietnē www.vkb.lv sadaļā *Jaunumi*,
- a/s *Latvijas valsts meži* tīmekļa vietnē www.lvm.lv sadaļā *Jaunumi*,
- Kuldīgas novada pašvaldības tīmekļa vietnē www.kuldiga.lv,
- sabiedriskās apspriešanas neklātienēs sanāksme tiek organizēta 2021. gada 20. maijā 18.00, tīmekļa saite par pievienošanas sanāksmei būs pieejama no 2021. gada 18. maija:
 - SIA *Vides Konsultāciju Birojs* tīmekļa vietnē www.vkb.lv sadaļā *Jaunumi*,
 - a/s *Latvijas valsts meži* tīmekļa vietnē www.lvm.lv sadaļā *Jaunumi*.

Sanāksmes laikā tiks prezentēts ziņojums par ietekmes uz vidi novērtējumu un sniegtas atbildes uz jautājumiem. Sanāksmes ieraksts būs pieejams 5 darba dienas:

- SIA *Vides Konsultāciju Birojs* tīmekļa vietnē www.vkb.lv sadaļā *Jaunumi*,
- a/s *Latvijas valsts meži* tīmekļa vietnē www.lvm.lv sadaļā *Jaunumi*,
- Kuldīgas novada pašvaldības tīmekļa vietnē www.kuldiga.lv.

Atbildes uz sabiedriskās apspriešanas sanāksmes laikā uzdotajiem jautājumiem, kuri tiks saņemti līdz 27. maijam, tiks nosūtītas līdz 29. maijam uz sūtītāju norādītajiem e-pastiem.

Rakstiskus priekšlikumus vai viedokļus par ziņojumu līdz 2021. gada 7. jūnijam var iesniegt SIA *Vides Konsultāciju Birojs* (adrese: Ezermalas iela 28, Rīga, LV-1014, elektroniskā pasta adrese: birojs@vkb.lv) un Vides pārraudzības valsts birojā (adrese: Rūpniecības iela 23, Rīga, LV-1045, tālr. 67321173, elektroniskā pasta adrese: vpvb@vpvb.gov.lv, tīmekļa vietnes adrese: www.vpvb.gov.lv).